

Cenu naděje pro živý venkov získala obec Blatno v Ústeckém kraji. Gratulujeme! „Když se účastníte soutěže Vesnice roku, nemáte tušení, jaké obce jsou vašimi konkurenty, jak si v soutěži vedou, a tak vás každé ocenění zkrátka ohromí. Vyhrát v rámci celé republiky, když jste stále vnímáni jako ten problémový region, je prostě velké překvapení,“ říká v rozhovoru na str. 23 – 24 starostka Blatna Iveta Rabasová Houřová. Foto: Pavel Matoušek

Téma

BILANCE UPLYNULÝCH ČTYŘ VOLEBNÍCH LET OČIMA SMS ČR. NEBYLO MALÝCH TÉMAT

Během uplynulých čtyř let se opět ukázalo, že samospráva je opravdu samostatná a schopná, ale také že se musí bránit proti omezování pravomocí i financí. „Předpokládám, že tlak na centralismus se v tomto volebním období ještě zvýší a vláda bude znovu pokukovat po penězích obcí,“ píše Eliška Olšáková.

str. 4

Programové priority

NOVÉ SILNICE VZNIKAJÍ A STARÉ NEZANIKAJÍ, TAKŽE JE TA ROSTOUCÍ SÍŤ STÁLE VĚTŠÍM BŘEMENEM

Dopady přetížené nákladní dopravy na stav komunikací, kvalitnější řešení infrastruktury, rušení tratí a přejezdů či zefektivnění dopravní obslužnosti objednané kraji, to všechno a ještě mnoho dalšího patří k tématům Pracovní skupiny pro dopravu SMS ČR, jíž předsedá Václav Venhauer.

str. 8

Aktuálně

TLAK SMS ČR PŘINESL OVOCE – OD NOVÉHO ROKU DOJDE K NAVÝŠENÍ ODMĚN PRO VOLEBNÍ KOMISE

Ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv byla pod číslem č. 353/2025 Sb. publikována vyhláška o provedení zákona o správě voleb. Ta s účinností od 1. 1. 2026 mimo jiného přinese navýšení odměn členů okrskových volebních komisí, o které SMS ČR dlouhodobě usiluje.

str. 6

VÝROČÍ REPUBLIKY SI PŘIPOMENU V LESE

Je čas padajících kaštanů, dýňových polévek, hub a taky prvních polínek v kamnech, také čas, kdy se mnohým z nás ulevilo, že je konečně po všudypřítomném předvolebním šílenství, ačkoliv tu máme pro změnu nové napětí, které pramení z otázek: kdo s kým a kam teď půjde... jestli nás tam vezme s sebou a jaké to tam bude. Říjen je také období, kdy si připomeneme 107. výročí vzniku republiky. Mnozí u této příležitosti uspořádáte ve svých obcích oslavy či pietní akty u památníků. I když se osobně a aktivně žádných takových oslav neúčastním, protože v tento den bývám obvykle na chatě a v lese, je to pro mě vždycky důležitý den, kdy je možné si více uvědomit hodnotu demokracie a svobody i důležitost spolupráce a solidarity mezi národy.

Je to také příležitost připomenout si historii, pochopit výzvy, kterým čelily předchozí generace, a ocenit svou současnou svobodu, státnost a příslušnost k národu. Hodně se o tom v mnoha souvislostech mluvilo před volbami a já bych si přála, abychom na to nezapomínali ani nyní, když už je po volbách.

Krásný podzim a pohodové čtení vám přeje

Marie Macháčová
šéfredaktorka

CELOSTÁTNÍ KONFERENCE

REPUBLIKOVÉ SHROMÁŽDĚNÍ

Součástí dvoudenní události bude i Republikové shromáždění, které se uskuteční 27. listopadu. Během něj dojde k volbě Předsednictva SMS ČR na nové čtyřleté funkční období.

27.-28. 11. 2025

Mladá Boleslav

Registrační formulář

Střípky z právní poradny

Můžeme pokácet stromy v zahradě domova seniorů, které nejsou v kritickém stavu?

V pravidelné rubrice přinášíme otázky a odpovědi z právní poradny, kterou provozuje pro členské obce legislativní oddělení Sdružení místních samospráv ČR. Vybíráme pro vás záměrně ta témata, která se samospráv týkají obecně.

Dotaz:

Potřebovali bychom poradit ohledně povolení pokácet tři stromy v zahradě domova seniorů. Paní ředitelka poslala žádost s tím, že dřeviny v současnosti výrazně stíní obytné místnosti a negativně tak ovlivňují kvalitu vnitřního prostředí, zhoršují výhled z oken a v období květu znečišťují fasádu budovy a okenní prvky. Stromy však nejsou v kritickém stavu, takže si nejsme jisti, jak stav posoudit a zda kácení povolit či nepovolit.

Pokud se nejedná o dřeviny s výrazným funkčním či estetickým významem, lze podle našeho názoru v zájmu zvýšení komfortu obyvatel domova seniorů jejich pokácení povolit.

Odpověď:

Podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen ZOPK) lze povolení vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Zákon povolení kácení dřevin nepodmiňuje

je tím, že jsou dřeviny v kritickém stavu. § 8 odst. 4 ZOPK pouze stanoví, že dřeviny, jejichž stavem je zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu, lze pokácet bez povolení, avšak jejich pokácení je nutné orgánu ochrany přírody následně oznámit.

Váš obecní úřad tedy při svém rozhodování poměřuje funkční a estetický význam dřevin na jedné straně a důvody k jejich pokácení uvedené v žádosti na straně druhé. Pokud se nejedná o dřeviny s výrazným funkčním či estetickým významem, lze podle našeho názoru v zájmu zvýšení komfortu obyvatel domova seniorů jejich pokácení povolit.

Podle § 9 odst. 1 ZOPK pak obecní úřad ve svém rozhodnutí může uložit žadateli povinnost provést náhradní výsadbu jako kompenzaci za pokácené dřeviny, která spočívá v jejich nahrazení novými v dané lokalitě nebo na jiném vhodném pozemku.

Zpracoval
Dominik Hrubý
legislativní analytik SMS ČR

Vážení členové a přátelé Sdružení místních samospráv ČR,

s radostí vás informuji, že naše sdružení dosáhlo významného milníku – počet našich členských obcí překročil hranici 2 600, když se k nám připojila i obec Doupovské Hradiště. Znamená to, že v současné době zastupujeme více než 40 % všech obcí v České republice. Naše práce se zaměřuje na poskytování komplexní podpory všem samosprávám, a to bez ohledu na jejich velikost či polohu.

Díky úsilí Sdružení místních samospráv ČR a našich partnerů se nám podařilo ještě v posledních dnech tohoto volebního období ovlivnit legislativní proces – senátní verze zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele neobsahuje zdanění obcí a krajů. Tohoto úspěchu jsme dosáhli díky spolupráci se senátory Ondřejem Lochmanem a Josefem Bazalou, pro které jsme návrh legislativní změny připravili.

Téma RUD je klíčové, a přestože se v uplynulých letech mluvilo o férovějším přerozdělení, reálně se tento rok nic nezměnilo a bylo by dobré nové vládě připomenout, že přebytky obcí opravdu nejsou „volné peníze“.

Finanční konference se koná 16. října v Praze

Poslední měsíce roku jsou pro samosprávy časem, který je zasvěcený přípravě rozpočtu na další rok. Letos poprvé musí obce a města jakožto zřizovatelé škol do svých plánů započítat také převod financování nepedagogických pracovníků. Na pomoc představitelům samospráv proto přicházíme s Finanční konferencí, která se zaměří také na často skloňované a mnohdy účelově interpretované téma přebytků v hospodaření samospráv. Téma RUD (rozpočtového určení daní) je klíčové, a přestože se v uplynulých letech mluvilo o férovějším přerozdělení, reálně se tento rok nic nezměnilo a bylo by dobré nové vládě připomenout, že přebytky obcí opravdu nejsou na „volné peníze“.

Celostátní konferenci zaštitila Eva Pavlová

Hned trojice významných osobností udělila záštitu Celostátní konferenci Sdružení místních samospráv České republiky, která se uskuteční 27.–28. listopadu v Mladé Boleslavi. Konferenci, na které se v posledních letech každoročně schází na 500 zástupců obcí, podpoří první dáma Eva Pavlová, hejtmanka Středočeského kraje Petra Pecková a také primátor Mladé Boleslavi Jiří Bouška.

Cenu naděje pro živý venkov vyhrálo Blatno. Gratulujeme!

Cenu naděje pro živý venkov v rámci soutěže Vesnice roku 2025 udělilo Sdružení místních samospráv ČR horské obci Blatno v Ústeckém kra-

ji. Tato vesnice s 600 obyvateli, omezenou dopravní dostupností a bez vlastního školského zařízení je zároveň obcí s mimořádnou soudržností obyvatel napříč generacemi a 11 aktivními spolky, jejichž členy je více jak polovina místních. Ostatně rozhovor se starostkou si můžete přečíst na str. 23 a 24.

Rekordní počet účastníků na webináři

Jasným důkazem zájmu o problematiku nepedagogických pracovníků je i rekordní počet 600 účastníků zářijového webináře SMS ČR, který se věnoval novinkám ve školské problematice, jako jsou vedle převodu financování nepedagogické práce také změny v úpravě školské právní osoby, v zápisu školských obvodů do RUIAN, stravovací vyhláška či hygienická vyhláška v souvislosti se zavedením menstruačních potřeb do škol od 1. ledna 2026.

Další zájem o seminář

Velký zájem starostů a dalších zástupců obcí vyvolaly také semináře Energie s rozumem. Užitečné informace si odneslo přes 100 účastníků.

Děkujeme vám za vaši podporu a těšíme se na setkání na dalších akcích.

Eliška Olšáková
předsedkyně
Sdružení místních
samospráv ČR

Sdružení místních samospráv ČR má už 2 600 členů! Zastupuje tak více než 40 procent všech obcí v ČR

Členská základna Sdružení místních samospráv ČR dosáhla v září významného milníku 2 600 obcí, když se k ní zatím jako poslední připojilo Doupovské Hradiště, které se nachází v Karlovarském kraji. SMS ČR tak reprezentuje už více než 40 procent obcí v Česku.

Nezáleží přitom na velikosti a lokalitě – sdružení poskytuje zastání, podporu a komplexní servis všem samosprávám bez rozdílu. Díky krajským manažerům je SMS ČR svým členům vždy nablízku a pomáhá jim jak při plnění běžné agendy, tak ve výjimečných situacích.

Změny v rozpočtovém určení daní, nucené slučování obcí, zálohování nápojových obalů nebo sporná těžba šterkopísku, to jsou jen některé z mnoha oblastí, kde SMS ČR aktivně vystupuje ve prospěch svých členů.

Jedinečné služby pro efektivnější práci

Dynamickým tempem ovšem roste jak počet členů SMS ČR, tak portfolio jeho exkluzivních

2600
členů SMS ČR

služeb a inovativních řešení, která zástupcům obcí a měst usnadňují práci a šetří administrativu, čas i finance.

Silné postavení má Sdružení místních samospráv ČR jako vzdělavatel obcí – jednak

v rámci projektu SMS ČR Vzdělávání, jednak v produkci jihlavské projektové kanceláře, která kromě pořádání kurzů provozuje praktický Portál zastupitele.

Oblíbenou členskou výhodou je bezplatná právní poradna, která ročně zodpoví několik stovek dotazů z území. Značný zájem mají dále obce o společný nákup energií na komoditní burze.

Dceřiná společnost SMS-slужby, s. r. o., zase nabízí pomocnou ruku v široké řadě oblastí od GDPR přes veřejné zakázky po audit webových stránek. Starostům a ředitelům škol navíc každý týden rozesílá newslettery Starostův a Ředitelův infoservis.

SMS ČR

Bilance uplynulých čtyř volebních let očima SMS ČR aneb Nebylo malých témat

Téma

Zálohování nápojových obalů, zachování stavebních úřadů, matriční zákon, podpora obnovitelných zdrojů či návrhy změn v matričním zákoně, to jsou jen některé z mnoha oblastí, kde SMS ČR v minulém volebním období aktivně vystupovalo ve prospěch svých členů. Z pohledu předsdkyně Elišky Olšákové se během uplynulých čtyř let opět ukázalo, že samospráva je opravdu samostatná a schopná, ale také že se musí bránit proti omezování pravomocí i financí.

Zálohování PET lahví a plechovek nakonec neprošlo

V minulém volebním období nebylo malých témat. Poměrně dost energie věnovalo SMS ČR zálohování PET lahví a plechovek, které rozdělovalo nejen odbornou veřejnost, ale i samotnou vládu, Poslaneckou sněmovnu a samozřejmě i SMS ČR. Zatímco část politiků zálohování podporovala jako cestu k vyšší recyklaci, druhá část – stejně jako SMS ČR – upozorňovala na fakt, že Česká republika už má funkční systém třídění, který se díky obcím dlouhodobě zlepšuje, a že negativní dopady by mohly převážit nad deklarovanými přínosy. Je pravda, že někteří starostové byli pro, viděli v systému potenciál k motivaci občanů nebo snížení litteringu. Většina samospráv však sdílela obavy z praktických dopadů – týkaly se zejména zásahu do rozpočtů obcí, navýšení ceny pro spotřebitele a ohrožení malých vesnických samoobsluh, které by jen těžko zvládaly logistické a hygienické nároky systému. Na tomto tématu nebyla nalezena jednotná politická ani odborná shoda, z tohoto důvodu zálohování nakonec zavedeno nebylo.

Také návrh na zachování stavebních úřadů pocházel z dílny SMS ČR

Zachování stavebních úřadů bylo tématem, které jsme si přinesli ještě z minulého volebního období, což se nakonec s ohledem na nevydařenou digitalizaci ukázalo jako dobrý strategický postoj, který se podařilo zpětně prosadit až za vlády premiéra Fialy. Tehdy došlo jednak k oddálení účinnosti stavebního zákona, ale také k jeho novelizaci a zachování i malých stavebních úřadů. Návrh, který pocházel z dílny legislativy SMS ČR, dává obcím možnost se svobodně každý rok rozhodnout, zda na svém území stavební úřad chtějí i nadále mít či nikoliv. Počet úřadů se tak vyhláškou snižuje dle potřeby, což lze považovat za organický jev, který reaguje přímo na potřebu a vůli samo-

správ. Je to v protikladu s centralizačním přístupem, jenž by s ohledem na nepřipravenost digitalizace zcela ztroskotat. Malé úřady potřebují spíše posílit kapacity, digitalizaci a metodickou podporu, ne odebrání kompetencí. Mimochodem tato myšlenka platí pro úřady obecně, nejen pro ty stavební.

Návrhy změn v matričním zákoně byly správným krokem ke spravedlnosti

Jedním z legislativních úspěchů, na které jsem osobně hrdá, jsou návrhy změn v matričním zákoně. Nyní lze oddávat snoubence i mimo trvalé bydliště – tedy tam, kde si to páry přejí, nikoli pouze podle územního matrikářského obvodu. Zároveň jsme již v připomínkách prosazovali, aby stejná práva na uzavření partnerství na jakékoliv matrice měly i stejnopohlavní páry. Tento posun v legislativě znamená konkrétní krok směrem ke spravedlnosti a k udržitelné flexibilitě v životě lidí, o které v konečném důsledku zástupcům obcí vlastně jde.

Díky tlaku SMS ČR se podařilo prosadit zpřesnění v oblasti energetiky pro malé obce

Dalším velkým tématem byla transformace energetiky a podpora obnovitelných zdrojů v LEX OZE II. SMS ČR podporuje rozvoj obnovitelných zdrojů energie (OZE), komunitní energetiku i energetickou soběstačnost obcí, a proto od začátku upozorňuje na problémy, které identifikovalo: na přetížení distribuční sítě, nejasná pravidla komunitní energetiky, vysoké náklady na připojení, roztržitou a nedostatečnou legislativu. Díky tlaku SMS ČR se podařilo prosadit zpřesnění pravidel a zjednodušení pro malé obce, například v oblasti licencování a sdílení energie. Přesto se domnívám, že právní rámec zůstává pro malé aktéry komplikovaný.

Zákon o urychlení využívání OZE by obce poškodil, varovalo SMS ČR

Terčem diskuzí se staly i akcelerační zóny, jež mají v Česku urychlit výstavbu OZE. SMS ČR připomínkovalo návrh zákona kvůli obavám, že takový koncept předpokládá významné zásahy do územně plánovacích dokumentací, bez ohledu na plány rozvoje či investiční záměry dotčených obcí a krajů, a požadovalo jasná pravidla a zapojení samospráv do jejich vymezování. Cílem musí být energetická transformace, která dává smysl i obcím – nejen developerům a distributorům.

Kvůli přesunu financování nepedagogů a ONIV na obce přišlo SMS ČR s vařečkovou výzvou

Jednou z nejvíce kontroverzních změn uplynulého období byl přesun financování nepedagogických pracovníků a ostatních neinvestičních výdajů na zřizovatele, tedy na obce. SMS ČR varovalo, že tento krok zatíží obecní rozpočty zejména v menších městech a obcích, kde každá tisícikoruna rozhoduje o tom, zda se opraví školní střecha nebo silnice. Symbolickým vyjádřením odporu se stala „vařečková výzva“, kterou SMS ČR uspořádalo a do níž se zapojily stovky starostek a starostů z celé republiky. Vařečka se stala symbolem nejen nepedagogických pracovníků, ale také situace, kdy stát přenáší povinnosti na obce, ale nedává jim na to potřebné prostředky – doslova „nechává je vařit z vody“.

Současně je třeba uvést, že vláda nenavrhla pro obce ve státním rozpočtu dostatečné prostředky na výkon státní správy (přenesená působnost), který je dlouhodobě podhodnocený a neodráží reálné náklady obcí na její financování. Obce tak musí tuto činnost, kterou vykonávají ve prospěch státu, dotovat z vlastních zdrojů – a to je systémově neudržitelné.

Díky návrhu SMS ČR nebudou samosprávy zdaněny jako právnické osoby

Těsně před koncem volebního období se díky SMS ČR podařilo zásadně ovlivnit legislativní proces týkající se zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele. Obce a kraje měly být nově považovány za daňové subjekty, a tudíž by byly povinny odvádět daň z příjmů právnických osob z některých svých činností. Tento krok by znamenal bezpre-

I v závěru volebního období může mít odborná a rychlá reakce SMS ČR konkrétní dopad na legislativu. Spolupráce se Senátem má pro obce skutečný význam.

cedentní zásah do financování samospráv, protože by zdanil i činnosti, které obce vykonávají ve veřejném zájmu, a nikoli za účelem zisku – například správu majetku nebo provoz služeb. SMS ČR upozornilo na nesmyslnost a rizikovost takového kroku, připravilo konkrétní legislativní úpravu a našlo podporu v Senátu. Ve spolupráci se senátory Ondřejem Lochmanem a Josefem Bazalou, pro které sdružení návrh změny připravilo, se podařilo prosadit senátní verzi zákona, která zdanění obcí a krajů z návrhu vypustila.

Tento výsledek je důkazem, že i v závěru volebního období může mít odborná a rychlá reakce SMS ČR konkrétní dopad na legislativu a že spolupráce se Senátem má pro obce skutečný význam.

Uplynulé období přineslo hned několik zátěžových zkoušek

Jak je vidět, opravdu jsme se nenudili. Uplynulé období přineslo hned několik zátěžových zkoušek. Po pandemii covid-19, která zasáhla obecní rozpočty i komunitní život, následovala válka na Ukrajině. Obce se znovu staly prvním článkem pomoci – zajišťovaly ubytování, školní docházku i základní podporu uprchlíkům. K nim se přidaly také ničivé povodně, během nichž SMS ČR nejen zorganizovalo finanční pomoc pro zasažené obce, ale zároveň se stalo partnerem Ministerstva vnitra, se kterým hledalo praktická řešení a úpravy postupů pro obce zasažené krizí během voleb v roce 2024.

Za uplynulé čtyři roky se opět ukázalo, že samospráva je opravdu samostatná a schopná, ale také se musí bránit proti omezování pravomocí i financí. Předpokládám, že tlak na centralismus se v tomto volebním období ještě zvýší a vláda bude znovu pokukovat po penězích obcí.

Také tyto události potvrdily, že české samosprávy – i v těžkých časech – obstojí díky solidaritě, spolupráci a schopnosti jednat rychle a s rozvahou.

Za uplynulé čtyři roky se opět ukázalo, že samospráva je skutečně samostatná a schopná, ale také se musí bránit proti omezování pravomocí i financí. Předpokládám, že tlak na centralismus se v tomto volebním období ještě zvýší a vláda bude znovu pokukovat po penězích obcí.

Osobně jsem opravdu ráda, že se nám v SMS ČR podařilo vytvořit síť, která funguje: máme obětavé a aktivní členy pracovních skupin, předsednictvo, regionální manažery, kancelář SMS ČR i legislativní tým, který dává podnětům z území profesionální podobu a váhu.

Dovolu mi proto, abych všem našim členům a těm, kdo se aktivně podílejí na práci SMS ČR, poděkovala. Každý z vás přispívá k tomu, že hlas obcí je slyšet. Velké uznání patří i organizátorům vzdělávacích aktivit a SMS-slужbám, s. r. o., které posilují kompetence obcí a pomáhají jim zvládat stále složitější agendu moderní samosprávy.

Obce stojí na prahu nové etapy – a SMS ČR bude i nadále dělat vše pro to, aby v ní měly silnou pozici, respekt a partnerství státu, nikoliv roli podřízeného.

Eliška Olšáková
předsedkyně SMS ČR

Co se podařilo prosadit

- **Zvýšení limitů veřejných zakázek malého rozsahu** – méně byrokracie, více flexibility.
- **Automatická valorizace odměn zastupitelů** – systém, který chrání reálnou hodnotu práce volených zástupců.
- **Zachování daně z nemovitých věcí jako výlučného příjmu obcí** – klíčové vítězství pro finanční stabilitu samospráv.
- **Zastavení nepřipravených změn ve zdanění obcí a krajů** – zabránili jsme kroku, který by obce zdanil jako podnikatele.
- **Zjednodušení konání veřejných sbírek** – obce mohou rychleji reagovat v krizových situacích.

Co se prosadit nepodařilo

- **Převod financování nepedagogů a ONIV na zřizovatele** – bez adekvátní kompenzace.
- **Povinnost obcí zajistit místa pro děti od tří let** – bez finanční opory.
- **Racionalizace podmínek pro společenství obcí** – nevyužitý potenciál spolupráce.
- **Veřejné opatrovnictví** – stále bez systémové podpory, a to již třetí volební období.
- **Změna systému RUD krajů** – odložená, ale nezbytná reforma.
- **Zvýšení poplatku za odpady** – obce potřebují flexibilitu.
- **Řešení textilního odpadu** – chybí efektivní systém.
- **Zabránění vyhlášení strategických ložisek** – hrozba zásahů do práv obcí trvá.
- **Smysluplné nastavení mýtného systému** – tranzitní zátěž obcí zůstává neřešená.
- **Zastavení „konzervace tratí“** – krok, který významně ovlivňuje život v malých obcích.
- **Neschválení tzv. trojnovely tiskového zákona** – snížení zbytečné administrativní povinnosti zasílat tištěné zpravodaje.

Téma připravila
Jindra Tužilová
a tým legislativního oddělení SMS ČR

Tlak SMS ČR přinesl ovoce – od Nového roku dojde k navýšení odměn pro volební komise

Aktuálně

Ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv byla pod číslem č. 353/2025 Sb. publikována vyhláška o provedení zákona o správě voleb. Ta s účinností od 1. 1. 2026 mimo jiného přinese navýšení odměn členů okrskových volebních komisí, o které SMS ČR dlouhodobě usiluje.

Z pohledu obcí je důležitou změnou navýšení odměn členů okrskových volebních komisí, které je mj. důsledkem dlouhodobého tlaku SMS ČR. Navýšení odměn by mělo zvýšit zájem občanů o působení ve volebních komisích, jejichž naplnění je pro mnohé obce velmi obtížné.

Vyhláška provádí nový zákon o správě voleb, který od začátku roku 2026 sjednocuje právní úpravu technicko-organizačních aspektů všech typů voleb. Nahradí tak pět existujících volebních vyhlášek k jednotlivým volebním zákonům.

Z pohledu obcí je důležitou změnou navýšení odměn členů okrskových volebních komisí, které je mj. důsledkem dlouhodobého tlaku SMS ČR. Navýšení odměn by mělo zvýšit zájem občanů o působení ve volebních komisích, jejichž naplnění je pro mnohé obce velmi obtížné.

Odměna předsedy a zapisovatele bude nově činit 3 500 Kč (namísto 2 200 a 2 100 Kč), odměna místopředsedy 3 000 Kč (namísto 2 100 Kč) a odměna řadového člena 2 500 Kč (namísto

1 500 Kč). Zvýšen bude i příplatek za dvoukolové volby, příplatek za souběh více typů voleb v jednom termínu, příplatek za komunální volby v územně členěných statutárních městech i paušální náhrada ušlého výdělku pro OSVČ a další osoby, které nejsou v pracovním nebo služebním poměru.

V letošních volbách do Poslanecké sněmovny obdrželi členové okrskových volebních komisí odměny v původní výši.

Tlak SMS ČR přinesl ovoce – od nového roku dojde k navýšení odměn pro volební komise - Oficiální stránky Sdružení místních samospráv ČR
red

Česká pošta začala testovat výběr kartou z jakéhokoliv účtu. SMS ČR o to už dříve dlouhodobě žádalo

Česká pošta začala v Pardubickém kraji na svých 106 pobočkách nabízet službu, která umožňuje klientům všech bank vybírat peníze ze svých účtů pomocí platební karty. Cílem služby je zvýšit dostupnost hotovosti i v místech, kde není dostupný bankomat nebo pobočka banky. Pošta tím reaguje na poptávku měst a obcí, které se ozývaly s dotazem, proč nelze vybírat na poště i peníze z jiných účtů.

„Žijeme v době, kdy nám bankomaty ze středně velkých obcí a měst mizí. Nyní máme možnost doplnit výběry i do relativně malých obcí,“ řekl místopředseda Sdružení místních samospráv České republiky Tomáš Dubský s tím, že o zavedení této služby dlouhodobě usilovala pracovní skupina pro služby na venkově, které je Dubský předsedou.

Služba umožňuje zákazníkovi prostřednictvím platební karty (debetní i kreditní), vydané k bankovnímu účtu vedenému v České republice, provést výběr hotovosti na pobočkách České pošty, neumožňuje ovšem výběr zahraniční kartou.

niční kartou. V pilotním provozu bude služba dostupná na vybraných pobočkách v rámci Pardubického kraje, který byl vybrán po dohodě se zástupci samospráv. Po pilotní fázi bude služba nasazena na všechny pobočky včetně pošt Partner.

Poštovní výběr kartou je možno provést jedenkrát denně, v částkách od 100 Kč do 3 000 Kč (pouze bankovky). Za využití služby bude klientovi účtován poplatek ve výši 70 Kč (fixní poplatek bez ohledu na částku výběru). Tento poplatek bude hrazen současně při provedení výběru a bude součástí celkové částky transakce.

„Žijeme v době, kdy nám bankomaty ze středně velkých obcí a měst mizí. Nyní máme možnost doplnit výběry i do relativně malých obcí,“ řekl Tomáš Dubský 22. září při spuštění projektu na první poštovní pobočce v Pardubicích.

Kandidujte do předsednictva a udávejte směr SMS ČR

Chcete se stát členem předsednictva SMS ČR a zapojit se do odborných pracovních skupin? Anebo víte o vhodném kandidátovi, který by se na to hodil? Pakliže víte nebo sami kandidaturu zvažujete, je to skvělá zpráva. K volbám do předsednictva na příští čtyři roky dojde na Republikovém shromáždění, jež bude součástí Celostátní konference SMS ČR v Mladé Boleslavi ve dnech 26. a 27. listopadu. A tady je vše, co byste o tom měli vědět.

Předsednictvo je statutárním a výkonným orgánem SMS ČR. Schází se operativně, zpravidla jedenkrát měsíčně a většinou online, s důrazem na efektivní vynaložení času. Členové předsednictva mají dle své specializace určenu také správu jednotlivých Pracovních skupin SMS ČR, které jsou osou odborné činnosti sdružení, stanovují priority a jsou důležitým poradním orgánem předsednictva.

Pokud chcete kandidovat, nemusíte o tom do Republikového shromáždění nikoho uvědomovat ani se nikde nahlašovat. Nominace probíhá až po registraci na shromáždění.

Kandidáty do funkcí mohou navrhnout zaregistrovaní účastníci (tzv. delegáti) shromáždění – tedy lze nominovat i sebe (po řádné registraci) nebo kolegu.

Přehledně si o volbě do předsednictva či „volební kampani“ přečtete v dubnovém vydání zpravodaje SMSka (str. 4).

SMS ČR

Celostátní konference SMS ČR má záštitu první dámy, středočeské hejtmanky i primátora Mladé Boleslavi

Konferenci, na které se v posledních letech každoročně schází na 500 zástupců obcí, podpoří první dáma Eva Pavlová, hejtmanka Středočeského kraje Petra Pecková a také primátor Mladé Boleslavi Jiří Bouška.

„Udělení záštity a také vysoký zájem představitelů samospráv, kteří se registrují, jsou pro nás potvrzením, že tato akce má zásadní společenský i odborný význam. Podtrhují rovněž smysl našeho setkání, které bude zaměřeno na aktuální palčivá témata týkající se samospráv, posilování spolupráce, sdílení zkušeností a hledání cest pro udržitelný rozvoj obcí a měst napříč Českou republikou,“ řekla výkonná ředitelka SMS ČR Jana Přecechtělová.

Zájemci o účast na konferenci se mohou snadno registrovat prostřednictvím [tohoto formuláře](#).

Další přednáškové bloky, v nichž vystoupí přední odborníci, se budou věnovat například praktické implementaci umělé inteligence v obcích, optimalizaci odpadového hospodářství či podpoře venkovských obchodů. Rámcový program, jehož detaily budou včas upřesněny, je k dispozici [zde](#).

Během konference proběhne také tradiční hlasování o Počin a Přeslap roku či vyhlášení vítězů 5. ročníku soutěže OBEC 2030. Účastníci si budou moci vybrat po oba dny také z bohatého doprovodného programu v atraktivních lokalitách Mladé Boleslavi.

SMS ČR

Dvoudenní program se vedle Republikového shromáždění SMS ČR, které mimo jiné zvolí nové předsednictvo na příští čtyřleté období, zaměří také na sociální problematiku a financování sociálních služeb, sociální bydlení, veřejné opatrovnictví či terénní sociální služby.

SMS ČR si na podzim na svém 9. Republikovém shromáždění v Mladé Boleslavi zvolí nové vedení.

Anketa

Proč byste i vy měli zvážit kandidaturu do předsednictva SMS ČR?

Moc bych si přál, aby bylo v novém předsednictvu zastoupeno všech 14 krajů

Já jsem dostal důvěru členské základny a byl zvolen místopředsedou SMS ČR v roce 2020. A rovnou přiznávám, že působit v nejvyšším orgánu této organizace je pořádná porce práce navíc. To, co člověk získá zpátky, za to ale stojí. Každý úspěch, každé posunutí věcí dopředu je velkou odměnou. A u nás ve Sdružení místních samospráv ČR je tahle radost o to větší – jednak kvůli objemu práce, jednak kvůli obrovskému počtu obcí, starostek a starostů, kterým můžeme pomoci.

Právě proto je důležité, aby v předsednictvu byli lidé zapálení, motivovaní a pracovití – což, jak víme, starostky a starostové rozhodně jsou.

Moc bych si přál, aby po 9. Republikovém shromáždění v Mladé Boleslavi bylo v předsednictvu zastoupeno všech 14 krajů. Z vlastní zkušenosti vím, jak moc je to důležité. Předsednictvo se schází pravidelně, pracujeme intenzivně i v online prostoru a je skvělé, když můžeme sdílet aktuální informace přímo z každého regionu.

Co můžete ve vedení uplatnit?

- své zkušenosti z jednání s úřady a institucemi,
- selský rozum a praktický pohled,
- znalost reality obcí různých velikostí,
- nezávislost na politických stranách,
- ochotu sdílet příklady dobré praxe s ostatními,
- odhodlání prosazovat zájmy obcí, i když to není vždy jednoduché,
- možnost zapojit se do pracovních skupin a jednání na ministerstvech.

Pokud vás láká práce, která má smysl a přináší konkrétní výsledky, a chcete být u toho, když se rozhoduje o budoucnosti našich obcí, zkusťte zvážit kandidaturu do předsednictva SMS ČR.

Je to zkušenost, která vás obohatí – a zároveň možnost, jak být ještě užitečnější pro svou obec i ostatní.

Václav Venhauer,
místopředseda SMS ČR

SMS ČR představuje programové priority 2026+

Sdružení místních samospráv ČR přijalo programové priority, které hodlá v následujícím období prosazovat. Zaměří se zejména na spravedlivější sdílení daně, valorizaci přeneseného výkonu státní správy, logičtější nakládání s odpady nebo podporu decentrální energetiky, energetickou bezpečnost a kvalitní regionální školství. Jde o jasné kroky, které vychází ze znalosti skutečných potřeb obcí.

Téma

Václav Venhauer: Nové silnice vznikají a staré nezanikají, takže je ta rostoucí síť stále větším břemenem

Dopady přetížené nákladní dopravy na stav komunikací, kvalitnější řešení infrastruktury, rušení tratí a přejezdů či zefektivnění dopravní obslužnosti objednávané kraji, to všechno a ještě mnoho dalšího patří k tématům Pracovní skupiny pro dopravu SMS ČR, jíž předsedá Václav Venhauer. V rámci představování programových priorit 2026+ sdružení například uvádí, že SMS ČR by měla důsledně trvat na zachování kompaktní sítě komunikací pro pěší a cyklisty v krajině dotčené stavbou VRT.

V rozhovoru se dočtete:

- Proč by se měla snížit maximální hmotnost souprav vozidel na komunikacích?
- Co by mohlo být řešením pro kvalitnější infrastrukturu?
- Proč už dnes žádná evropská země železniční tratě neruší?
- A v čem by se měla zefektivnit dopravní obslužnost objednávaná kraji?

Řešení je nasnadě – dovolit stejné limitní hodnoty pro celkovou hmotnost nákladních vozidel, jaké má většina evropských zemí, tedy 40 tun. A k tomu řešit dosud zavedené „tiché tolerance“ při překračování hmotnostních limitů, nedostatek kontrol a velmi benevolentní výši postihů.

O tom, jaký dopad má přetížená nákladní doprava na stav komunikací, si může udělat obrázek každý, kdo jede někdy autem. SMS ČR chce proto snížit maximální hmotnost souprav vozidel na komunikacích. Co pro to hodlá dělat či prosazovat?

Je třeba pochopit fyzikální podstatu opotřebení vozovek. Ta není přímo úměrná převezené hmotnosti nákladními vozidly. Pokud úplně stejnou celkovou hmotnost převezeme větším množstvím menších nákladních vozidel, je to pro silnice daleko příznivější než převést stejný náklad malým množstvím těžkých, respektive přetížených vozidel. To je velmi nevýhod-

né z hlediska vlastníků veřejné infrastruktury – tedy silnic, nicméně je to výhodné z hlediska autodopravců, kteří mají nedostatek řidičů, a je pro ně proto výhodné náklad převážet jedním řidičem v jednom vozidle maximalizovat. Zájem vlastníků infrastruktury na ochranu před nadměrným zatížením (a opotřebením) sítě tak jde proti zájmům autodopravců na maximální vytěžování vozidel. Řeč je o stanovení limitu, co je ještě přípustné a co už ne. Většina Evropy respektuje limit pro hmotnost nákladní soupravy 40 tun, v ČR máme dovolených 48 tun. Oblíbeným argumentem je to, že rozhodující je nápravová hmotnost, nikoliv celková. To je teoreticky pravda, nicméně s oficiálním „tichým souhlasem“ ministerstva se rychlostními váhami kontroluje jen celková, nikoliv nápravová hmotnost. Není těžké si dovést, že při stále stejném počtu náprav roste spolu s celkovou hmotností vozidel i hmotnost na nápravu – akorát díky vysokému limitu celkové hmotnosti vyjde i vozidlo nad 40 tun jako vyhovující, a to že s jistotou nevyhoví na nápravovou hmotnost už téměř nikdo reálně nekontroluje. Důsledek je zřejmý – zničené silnice a obří zátěž pro veřejné rozpočty. Samosprávy měst a obcí vlastní největší podíl sítě veřejných pozemních komunikací, takže jsou náklady na poničené silnice zasažené nejvíce.

Řešení je nasnadě – dovolit stejné limitní hodnoty pro celkovou hmotnost nákladních vozidel, jaké má většina evropských zemí, tedy 40 tun. A k tomu zrušit dosud zavedené „tiché tolerance“ při překračování hmotnostních limitů, nedostatek kontrol a velmi benevolentní výši postihů.

Dlouhodobým tématem je i kvalitnější řešení infrastruktury související s komunikacemi. V čem by se měly postupy v ČR zlepšit?

Opět platí jednoduchá rovnice – stav infrastruktury je daný (zaprve) jejím rozsahem, (zadruhé) rychlostí opotřebení a z ní vycházející četností oprav, a (zatřetí) množstvím zdrojů, které jsou schopné veřejné rozpočty uvolnit na

Václav Venhauer

opravy. Rozsah infrastruktury stále roste – nové silnice vznikají a ty staré nezanikají, takže se ta rostoucí síť stává čím dál větším břemenem. Tady může být řešením rozvoj jiných způsobů dopravy než silniční – čili veřejné dopravy (zejména kolejové) a cyklistické dopravy. Odlehčení sítě by mělo snížit tlak na vznik dalších náročných infrastrukturních staveb. Opotřebení je popsáno podrobně v předchozí odpovědi. Množství zdrojů – tady šlo dosud zejména o finanční zdroje, ale v poslední době narážíme na limity zdrojů materiálových (zejména kamenivo) i lidských (odborný personál pro projektovou přípravu a realizaci dopravních staveb). Tady už tedy není příliš prostor se někým posouvat.

Co by tedy mohlo být řešením pro kvalitnější infrastrukturu?

Řešením pro kvalitnější infrastrukturu mohou být první dva body – odlehčit stávající infrastrukturu tak, aby místo potřeby nové výstavby bylo možné soustředit kapacity na opravy a údržbu stávající infrastruktury, a v případě nadměrného opotřebení zamezit předčasnému vyčerpání životnosti již opravených silnic, čímž se uvolní kapacita pro opravy silnic nižších tříd, které dosud „neměly prioritu“ a opravy se přes naléhavou potřebu mnohdy nedočkaly ani po desítkách let provozu v havarijním stavu, kdy byly udržovány „při životě“ jen provizorním způsobem.

Řešením, jak silniční síti odlehčit, mohou být zejména železniční tratě, což už si v řadě zemí uvědomili. Třeba v Polsku zažívají boom obnovy řady regionálních tratí určených před několika desítkami let k zániku.

Jak v rámci priorit 2026+ bude SMS ČR přistupovat k regionálním železničním tratím?

Trend rušení regionálních železnic se projevil nejvíce v 90. letech minulého století, ve snaze „dohnat Západ“, kde se s rušením začalo o něco dříve. K rušení docházelo zejména s mylným pocitem, že je zbytečné udržovat železniční síť, když veškerou dopravní zátěž pojme silniční doprava. Před desítkami let – v době relativně slabého zatížení silniční sítě – se mohla tato úvaha jevit jako racionální. Po desítkách let vývoje však vidíme, že je zcela iracionální – silniční síť jsme nadměrně přetížili a řešíme dnes zcela opačnou úlohu – jak silniční síť naopak odlehčit. Tím řešením mohou být zejména železniční tratě, což už si v řadě zemí uvědomili. Třeba v Polsku zažívají boom obnovy řady regionálních tratí určených před několika desítkami let k zániku. Všechny tyto projekty jsou úspěšné, zájem samospráv i veřejnosti o obnovený železniční provoz je značný. Je smutné, že toto prozření v podobě pochopení významu železniční sítě do České republiky nepřišlo, a naopak aktuálně řešíme enormní tlak Ministerstva dopravy na „konzervaci tratí“, čili něco, co už nikde v Evropě žádná země nedělá, a tam, kde před desítkami let podobné kroky konali, dnes usilují o jejich nápravu – s vědomím, že šlo o omyl. Rušení přejezdů spadá do podobné filosofie jako rušení železničních tratí – v některých případech může jít i o formu nátlaku na samosprávy s tím, že „kdyby nebyla trať, nebude ani přejezd“ – čili když nám povolíte zrušit trať, nebudeme vám dělat problémy s přejezdy. Takové formy nátlaku na rušení jak tratí, tak i přejezdů, je třeba velmi důrazně odmítnout.

SMS ČR chce prosazovat také podporu území, která budou dotčena výstavbou liniových staveb, zejména VRT. Na co by se měla tato podpora zaměřovat zejména?

Za klíčové pokládáme zamezit přístupu, které se uplatňují u rušení přejezdů, čili možnosti přerušení komunikací, pokud existuje možnost zajištění v délce mnoha kilometrů po silnici vyšší kategorie. Politika státu oficiálně podporuje pěší a cyklistickou dopravu, přičemž rušení komunikací nižšího významu a mnohakilometrové objížďky místo dříve přímých spojnic v krajině znemožňují pěší a cyklistické spojení a nutí obyvatele užívat auta – protože po hlavních silnicích se jinak než autem bezpečně pohybovat nedá. SMS ČR by tedy měla důsledně trvat na zachování kom-

paktní sítě komunikací pro pěší a cyklisty v krajině dotčené stavbou VRT. Dalším bodem by mělo být nutné zachování náročných staveb ve vlastnictví Správy železnic, které jsou vyvolány výstavbou VRT. Může jít např. o náročné lávky nebo mosty, které budou časem vyžadovat složitou údržbu a náročné opravy, které mohou být mimo organizační i finanční možnosti menších obcí (zvláště pokud budou např. vyžadovat výluky provozu na VRT, která může být velmi náročná).

Právě kombinace individuální dopravy na „poslední míli“ zejména s železniční dopravou má velké rezervy. Dosud uplatňovaný přístup vedl ke zbytečné „diskvalifikaci“ mnohých nádraží a celých tratí, které jsou údajně „daleko od zástavby“.

V čem by se měla zefektivnit dopravní obslužnost objednávaná kraji?

V zásadě máme nadstandardně dobrý a funkční systém hromadné dopravy, byť jsou regionální rozdíly (lepší/horší). Systémovou vadou je neprovázanost – jednotlivé regionální dopravní systémy mají řadu neprovázaností na svých hranicích, není dořešené jednoduché tarifní odbavení (jízdenky) napříč několika různými dopravními systémy. Další negativní věcí je uzavřenost systémů – systém hromadné dopravy je historicky koncipovaný pro lidi „bez auta“, není proto příliš vstřícný vůči parkovištím P+R, B+R, žádoucí by bylo rovněž zjedno-

dušení a vyšší kapacita přepravy kol/koloběžek ve vlacích atd. Právě kombinace individuální dopravy na „poslední míli“ zejména s železniční dopravou má velké rezervy. Dosud uplatňovaný přístup vedl ke zbytečné „diskvalifikaci“ mnohých nádraží a celých tratí, které jsou údajně „daleko od zástavby“, přičemž ale mají ideální podmínky pro vznik přestupních terminálů pro individuální dopravu z okolí. Dosud se téměř pomýjelo, že k vlaku se nemusí chodit pěšky, může se i jezdit a v mnoha případech může mít takové řešení smysl.

SMS ČR bude také vyvíjet snahu na podporu ochrany obecních pozemků pod místními komunikacemi, kde nejsou vyřešeny majetkové poměry. Jaký stav by byl ideální?

Ideálním stavem, kterého by se mělo dosáhnout, je samozřejmě ten, kdy je vlastník komunikace zároveň vlastníkem pozemku. Ne vždy však jsou majitelé ochotní se za rozumných podmínek s obcemi domluvit. V případě vlastnictví ze strany nějaké organizace (ať už státní, či nikoliv) je pak téměř nemožné celou věc vyřešit.

Budou-li mít čtenáři další dotazy, kam se mohou obracet?

Své podněty a připomínky mohou adresovat buď přímo na mě, jakožto na předsedu PS pro dopravu (e-mail: starosta@libicend.cz), nebo na legislativní analytičku Barbora Fürstovou (e-mail: furstova@smscr.cz). Pracovní skupina pro dopravu je připravena takové podněty zpracovat a intenzivně se jim věnovat. Podněty jsou rozhodně vítány.

Pracovní skupina pro dopravu

- Prosazení legislativní změny snižující maximální hmotnost souprav vozidel na komunikacích.
- Kvalitnější řešení infrastruktury související s provozem komunikací.
- Odmítnutí plošného rušení železničních přejezdů a podpora revitalizace regionálních tratí.
- Efektivnější řešení základní dopravní obslužnosti objednávané kraji a vznik parkovišť P+R.
- Ochrana obecních pozemků pod místními komunikacemi, kde nejsou vyřešeny majetkové poměry.
- Podpora území dotčených výstavbou liniových staveb, zejména vysokorychlostních tratí.

Stanislav Polčák: Rozvoji komunitní energetiky brání řada umělých legislativních či administrativních překážek

Obce nepochybně nemohou samy o sobě dosáhnout v plošném měřítku plné energetické soběstačnosti. Avšak každé procento energie, jež se nám podaří díky aktivitám samospráv v místě vyrobit, nám významně pomáhá na cestě k energetické nezávislosti, říká v rozhovoru předseda Pracovní skupiny pro energetiku SMS ČR Stanislav Polčák.

V rozhovoru se mimo jiné dočtete:

- Jakým překážkám obce v energetice stále čelí?
- Jak lze dosáhnout snížení distribučních poplatků při sdílení elektřiny?
- Co je cílem platformy pro řešení problematiky věcných břemen a využívání obecních pozemků?
- Oč SMS ČR usiluje v budoucím období na poli energetického hospodářství?

Poslední roky byly pro energetiku velmi turbulentní. Jak si obce v této etapě poradily například z hlediska soběstačnosti, komunitní energetiky, ale i tvorby systematických koncepcí?

Pokud srovnáme v energetickém sektoru poslední roky po pandemii s jakýmkoli jiným obdobím od ropného šoku 70. let minulého století, tak jde o dramaticky turbulentní období, jehož dozvuky prožíváme stále i v současnosti. Růst cen energií po nezákonné invazi ruských vojsk na Ukrajinu byl šokující a obnažil řadu slabín evropského i domácího energetického odvětví. Jak se ukázalo v plné nahotě, na tuto situaci nebyly připraveny ani obce, ani stát, dokonce ani Evropská unie. Vysokými cenami energií došlo k podlomení naší konkurenceschopnosti, řada odvětví hospodářství se s dopady stále citelného zvýšení cen energií potýká stále. Obnovitelné zdroje energií, diverzita zdrojů byla bohužel v naší zemi před ruskou invazí podceňovaným tématem. SMS ČR se snažilo dopředu propagovat OZE, komunitní energetiku a inovace, již v roce 2018, tedy pět let před invazí, jsme založili platformu Obec2030.cz, která si klade za cíl podporovat energetickou soběstačnost obcí, moderní úsporná řešení snižující spotřebu energií a zvyšující se energetickou účinnost. Řekl bych, že se v současnosti již drtí většina obcí snaží co nejvíce posilovat svou energetickou nezávislost, i když stále naráží na řadu překážek.

Jakým překážkám obce v energetice stále čelí?

Za prvé jsme velmi pozdě přijali v ČR předpisy EU o komunitní energetice, ale díky bohu za jejich schválení. Jejich provedení mohlo být nepochybně lepší, například zatížení lokální distribuce stejnými poplatky jako v případě běžných toků elektřiny představuje zásadní problém. Dále v energetických společenstvích obce nemohou mít více než 10% podíl, i když by je měly významně podporovat. To je umělá právní překážka bránící dalšímu rozvoji energetických komunit. Výčet problematiky míst by byl stále obsáhlý, i když určitě došlo k významným pozitivním posunům.

Stále vytváříme spoustu umělých překážek pro využívání vlastních zdrojů v energetice.

Než se pustíme do konkrétních priorit SMS ČR, co považujete v následujícím období pro obce v oblasti energetiky za nejzásadnější?

V současnosti obce využívají prakticky jen možnosti aktivního zákazníka dle nové legislativy. Do energetických společenství se příliš nehrou, odstranění těchto umělých bariér z naší legislativy by tak mělo být prioritou následujícího období. Stejně i dostupnost relevantních dat o místní spotřebě a výkonech by měla být samozřejmostí pro všechny klíčové aktéry. Bez online dostupných dat moderní šetrnou energetiku nemůžete provozovat. Není to jen můj názor, že řada překážek je čistě umělých a byrokratických, v jiných státech naprosto nevídáných. Je nezbytné pracovat na jejich odstranění. Rád bych zdůraznil, že jsme v legislativním procesu navrhovali velké množství připomínek, předsedkyně SMS ČR Eliška Olšáková také uspěla s některými svými pozměňovacími návrhy. Je však zjevné, že si stále vytváříme spoustu umělých překážek pro využívání vlastních zdrojů v energetice.

Stanislav Polčák

Pojďme na jednotlivé priority 2026+. Jak může SMS ČR dosáhnout snížení distribučních poplatků při sdílení elektřiny, kterou jste označil za zásadní překážku pro rozvoj komunitní energetiky?

To musí být určitě společný úkol většího počtu aktérů. SMS ČR samo o sobě, ani všechny obce, dokonce ani s partnery z Unie komunitní energetiky nezvládne tuto obří překážku odstranit z našeho právního řádu. Chybí politická vůle, protože se uvádí falešný argument, že výpadek těchto příjmů povede k ohrožení stability přenosové sítě. Podle mne nemusí být tyto distribuční poplatky pro přenos vlastní vyrobené elektřiny zcela zrušeny, i když v zahraničí je běžné, že do vzdálenosti cca 3 km je poplatková povinnost za využití distribuční sítě nejméně poloviční. Mohli bychom jít cestou postupného náběhu motivačních prvků v poplatkovém schématu. Zatím jsme svědky naopak stavu, kdy obce ve snaze se vyhnout se těmto rdousícím poplatkům, budují dokonce vlastní distribuční síť, což poměrně dobře ilustruje nesmyslnost naší úpravy.

Pracovní skupina pro energetiku

- Vytvoření platformy pro řešení problematiky věcných břemen v oblasti energetiky a zavedení průběžné valorizace ceníků za využívání obecních pozemků.
- Podpora obnovitelných zdrojů energie (OZE) a posílení distribuční sítě.
- Odložení termínu povinnosti stavět budovy výhradně jako pasivní.
- Podpora decentralizace energetiky, zejména pak rozvoj komunitní energetiky.
- Příprava vzdělávacích aktivit v oblasti kyberbezpečnosti v energetice.
- Zrušení povinnosti uzavírat smlouvu o garanci za odchylku, když fotovoltaické elektrárny nemají povolené přetoky.
- Snížení distribučních poplatků při sdílení elektřiny.

Jaké další kroky pro rozvoj decentralizace a komunitní energetiky SMS ČR podnikne?

Jak jsem uvedl, rozvoji komunitní energetiky brání řada zcela umělých legislativních či administrativních překážek. Budeme proto nadále usilovat o jejich odstranění nebo alespoň postupnou eliminaci. Jsem zvědav, jaká opatření k odstranění těchto bariér bude reálně prosazovat nová česká vláda. SMS ČR bude usilovat nejen o omezení výše stávajících distribučních poplatků, nastavení nové dotační politiky, ale také o odložení termínu povinnosti stavět nové budovy výhradně jako pasivní či zrušení povinnosti uzavírat smlouvu o garanci za odchylku, když fotovoltaické elektrárny nemají povolené přetoky.

Rozsáhlý výpadek sítě v červenci ukázal, jak masivní mohou takové události být. Jak podpoříme obce z hlediska například kyberbezpečnosti v energetice?

Legislativa v oblasti kybernetických výzev většinu obcí vlastně mívá, nicméně se ukazuje, že je nezbytné tato rizika vnímat a vyhodnocovat i v menších městech a obcích. Nejde jen bláskout, ale právě i o ohrožení, že jeden stisk tlačítka z východních destinací může reálně vést ke kolapsu našeho státu. Jde o reálnou hrozbu pro naši zemi a život v našich obcích. Právě lokální energetika a posilování energetické soběstačnosti může tyto hrozby snižovat, pochopitelně pokud zároveň budeme posilovat robustnost přenosové sítě a záložní zdroje. Je také s podivem, proč náš stát tyto posilovací zdroje energetické soustavy svěřuje do soukromých rukou a například službu výkonové rovnováhy nebuduje prioritně s obcemi.

Je naprosto evidentní, že musíme být schopni vyrobenou energii v době přebytku efektivně skladovat, uchovat a následně využít.

K čemu by mělo dojít v oblasti podpory obnovitelných zdrojů a posílení distribuční sítě, aby byla síť stabilní, i když bude „hodně svítit nebo foukat“?

Nejsem energetik, ale je naprosto evidentní, že musíme být schopni vyrobenou energii v době přebytku efektivně skladovat, uchovat a následně využít. Úplně jednoduchý příklad lze ukázat na obci, která přes den vyrobí poměrně významně více energie na svém území, než dokáže spotřebovat, a večer s tímto přebytkem svítí ve venkovních lampách. Přetok do energetické sítě je nesmyslný nejen z finančního hlediska, ale také s ohledem na možnosti řízení toků akumulované energie.

SMS ČR chce rovněž vytvořit platformu pro řešení problematiky věcných břemen a využívání obecních pozemků. Co bude cílem platformy?

Cíl je jednoduchý, poskytnout obcím možnost lepšího vyjednávání o úplatcích za využívání jejich nemovitostí v rámci vedení energetických tras. Platforma by měla zahrnovat jak

zástupce sdružení obcí a energetických společností, tak i státních institucí. Ze strany takové platformy by mohly být také doporučované určité typizované sazebníky za poskytnutá věcná břemena. Avšak v případě, kdyby se jedna ze stran domáhala jiné sazby odměny, neměla by ji v tom právní úprava bránit. Je zřejmé, že toto opatření obce určitě nespasí, sám jsem byl ale překvapen, jak roztržitěná je současná praxe a jak je samosprávami kritizovaná.

K jakému posunu by mělo ideálně dojít ohledně povinnosti stavět nové budovy výhradně jako pasivní?

Pasivní domy nepochybně představují významný posun v energetické spotřebě a náročnosti bydlení. Je však zřejmé, že naše země nebude schopna garantovat realizaci výhradně pasivních domů ani ve střednědobé budoucnosti. Odložení této povinnosti je v našem bytostném zájmu, byť je zřejmé, že v dlouhodobém ohledu bude výstavba pasivních domů představovat významný posun v posilování naší energetické nezávislosti.

Dá se shrnout, oč SMS ČR usiluje v budoucím období na poli energetického hospodářství?

Když odhlédneme od již zmíněné legislativy a velkých úkolů státu, jako je dostavba nových jaderných bloků, obcím lze svěřit podstatnou část agendy obstarávání vlastních energetických potřeb v místě dostupných energetických zdrojů a jejich distribuci pro lokální spotřebu. Obce nepochybně nemohou samy o sobě dosáhnout v plošném měřítku plné energetické soběstačnosti. Avšak každé procento energie, jež se nám podaří díky aktivitám samospráv v místě vyrobit, nám významně pomáhá na cestě k energetické nezávislosti.

**Rozhovory připravil Jan Horký
z PR oddělení SMS ČR**

Ministerstvo vnitra doporučuje obcím vydat nové obecně závazné vyhlášky omezující zacházení s pyrotechnickými výrobky Aktuálně

Ministerstvo vnitra doporučuje obcím vydat nové obecně závazné vyhlášky omezující zacházení s pyrotechnickými výrobky a stanovit jejich účinnost nejdříve od 1. prosince 2025, aby byly v souladu s účinností novely zákona o pyrotechnice, která obcím dává nové zmocnění pro tuto oblast. Pro tvorbu těchto vyhlášek zpřístupnil rezort nový interaktivní formulář a metodický materiál na [Portálu veřejné správy](#).

Byť se příslušná novela zákona o pyrotechnice nijak nedotýká platnosti a účinnosti stávajících obecně závazných vyhlášek vydaných na základě § 10 písm. a) zákona o obcích, jejich zákonnost bude nutné posuzovat v kontextu nové právní úpravy. Nově totiž obce nebudou moci obecně závaznou vyhláškou regulovat zábavní pyrotechniku kategorie F1 a dále bude z regulace vyloučena zábavní pyrotechnika kategorie F4 a divadelní pyrotechnika kategorie T2 užitá k provedení ohňostrojné práce, jež

se povoluje v souladu se zákonem o pyrotechnice.

Ministerstvo vnitra je připraveno prostřednictvím územních dozorových pracovišť poskytnout v případě zájmu individuální metodickou pomoc při přípravě nových obecně závazných vyhlášek. Kontakty na pracovníky dozorových pracovišť naleznete zde: [Kontakty na odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra - SPP](#)

Petr Halada: O legislativních změnách je se samosprávami třeba diskutovat s náležitým předstihem

Tři otázky pro...

Poslanci na začátku září schválili senátní podobu doprovodného zákona k zákonu o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele, která oproti poslanecké verzi vypustila zavedení zdanění obcí a krajů jako specifických právnických osob. Příslušný pozměňovací návrh inicioval místopředseda SMS ČR Petr Halada.

Jak se vlastně podařilo dosáhnout této změny, bez níž by samosprávy čelily jen těžko předvídatelným důsledkům?

Především neuvěřitelně rychle, byla to skutečně záležitost několika dní. Po konzultaci s daňovou a účetní expertkou Simonou Pacákovou jsme ve spolupráci se senátory Ondřejem Lochmanem a Josefem Bazalou připravili pozměňovací návrh, který problematiku ustanovení vypustil – a tento návrh následně úspěšně prošel horní komorou.

Proč SMS ČR neuplatnilo k této části návrhu připomínky už dříve?

Ten důvod je velmi jednoduchý, kritizovaná úprava se do textu zákona schváleného Posla-

neckou sněmovnou dostala až na poslední chvíli – individuálním poslaneckým návrhem, a proto jsme k němu neměli šanci uplatnit připomínky, jako je tomu obvykle.

Co si z této nevědění legislativní přehody odnášíte za ponaučení?

Zprv je to dobrý pocit ze spolupráce se členy Senátu, kteří tak potvrdili, že tato instituce má v našem ústavním systému své pevné místo. A zadruhé je to upevnění našeho přesvědčení, že o jakýchkoliv relevantních legislativních změnách je se samosprávami třeba diskutovat s náležitým předstihem. Nezbytná je také poctivá analýza jejich dopadů. Podobné přílepy, které se k návrhům zákonů uplatní až v průběhu jejich projednávání, jsou nepří-

jatelné a pevně věřím, že se s nimi budeme setkávat co nejméně.

Financování nepedagogů?

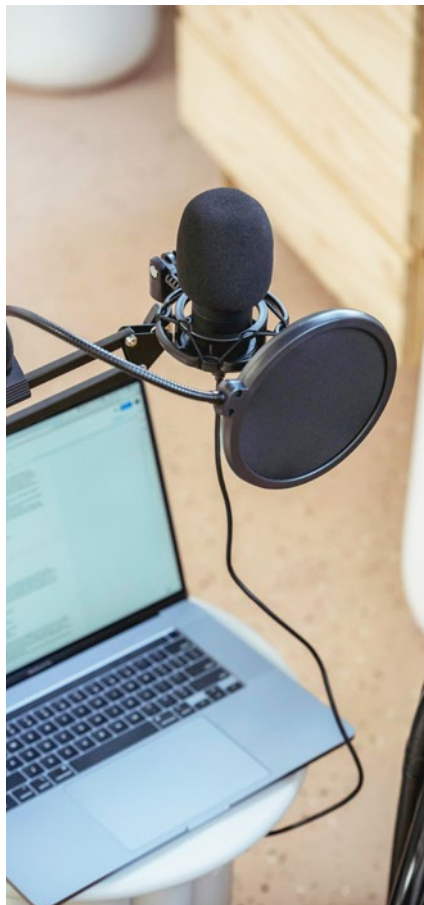
Na webinaru zazněly odpovědi na nejčastější dotazy

Odpovědi na nejčastější dotazy k financování nepedagogické práce zazněly během dvouhodinového webinaru 50:50, který ve čtvrtek 2. října odvysílaly SMS-sloužby v rámci SMS ČR Vzdělávání. Ke sledování se přihlásilo bezmála 200 posluchačů z řad zřizovatelů a ředitelů škol, kterých se tato oblast týká.

„Pořad volně navázal na webinar odvysílaný na začátku školního roku, který se věnoval stejnému tématu, ale zdaleka nebyl prostor na všechny dotazy, které diváci zasílali. Je vidět, že téma je stále velmi žhavé. A my se mu chceme věnovat tak dlouho, dokud v těchto otázkách nebudeme mít všichni jasno,“ uvedla legislativní analytička SMS ČR Lenka Matějová, která v pořadu vystoupila společně s předsedou Pracovní skupiny pro školství a sport SMS ČR Petrem Haladou. Ten odpovídal na většinu dotazů také z praktického hlediska, neboť téma sám nejen jako předseda na toto orientované pracovní skupiny, ale i coby zřizovatel a starosta Kamýku nad Vltavou ve své obci vnímá a řeší.

Zřizovatelé a ředitelé by měli nové nastavení vnímat jako příležitost ke zlepšení spolupráce a k nastavení dlouhodobé strategie. Je třeba zohlednit i předpoklad trvalého růstu prostředků v rámci RUD, což je stabilnější než státní rozpočet.

Během vysílání zaslali posluchači desítky většinou konkrétních dotazů. „Pořad shrnul obecné informace a finanční aspekty změn, podívali jsme

se na praktické otázky týkající se organizace nepedagogických činností ve školách a školských zařízeních po změně financování, na financování školního stravování a ONIV,“ zrekapitulovala Lenka Matějová s tím, že kdo se nestihl přihlásit ke sledování, může si pořad pustit i ze záznamu na webu: www.smscr.education.

Změny by neměly být překotné

V závěru zazněla řada praktických doporučení pro zřizovatele škol i samotné ředitele, jak se na změnu připravit, jak o ní komunikovat, jaké nástroje využít ke sledování nákladů, řeč byla i o krocích ke zmapování provozních potřeb jednotlivých škol. Oba přednášející kladli důraz na nutnost vzájemné spolupráce, plánování a vytvoření dlouhodobě udržitelného modelu provozního zabezpečení škol a školských zařízení v nových podmínkách.

„Zřizovatelé a ředitelé by měli nové nastavení vnímat jako příležitost ke zlepšení spolupráce a k nastavení dlouhodobé strategie. Je třeba zohlednit i předpoklad trvalého růstu prostředků v rámci RUD, což je stabilnější než státní rozpočet. Změny by však neměly být překotné – doporučuje se pečlivě plánování a postupné zavádění. Cílem je efektivnější a udržitelnější školský systém a zároveň úspora provozních nákladů,“ řekl Petr Halada.

red

Jsme SMS-sluzby s.r.o. a samosprávám a jimi zřizovaným školám nabízíme už od roku 2018 mnohem víc než jen službu pověřence pro ochranu osobních údajů, která exkluzivně zahrnuje i přístup k newsletteru Samospráva v právu. Členským obcím Sdružení místních samospráv ČR umíme poradit v oblasti dotací a veřejných zakázek, také s vypořádáním autorských práv nebo se strategickým plánováním. Umíme provést i audit webových stránek. A co můžeme nabídnout školám? Poskytujeme pověřenské služby, v rámci kterých zdarma vydáváme newsletter Škola v právu, zajišťujeme rovněž školskou právní poradnu. A také pro vás píšeme! Přesvědčit se o tom můžete na stránkách, které si právě prohlížíte, a na webových stránkách SMS-sluzby s.r.o. v sekci Aktuálně, kde najdete všechny naše texty v plném rozsahu. Tak nezapomeňte, SMS-sluzby s.r.o. jsou tu pro vás a vaše školy. Jsou tu k vašim službám!

Pověřenecké služby – Lenka Matějová
lenka.matejova@sms-sluzby.cz, 724 595 111
Veřejné zakázky – Michaela Jelínková
michaela.jelinkova@sms-sluzby.cz, 770 600 556
Dotační servis – Tereza Urbánková
tereza.urbankova@sms-sluzby.cz, 770 600 685
Strategické plánování – Marek Komárek
marek.komarek@sms-sluzby.cz, 725 983 171
Autorská práva jednoduše – Jakub Iran
jakub.iran@sms-sluzby.cz, 732 633 384
Audit webových stránek – Daniel Stuchlík
daniel.stuchlik@sms-sluzby.cz, 774 420 750
Sekretariát – Magdalena Komárková
kancelar@sms-sluzby.cz, 723 644 867

Nový zákon o kybernetické bezpečnosti nabude 1. listopadu účinnosti. Jak se na něj připravit?

Už 1. listopadu nabude účinnosti nový zákon o kybernetické bezpečnosti. Hlavním cílem nové regulace je nastavit alespoň základní úroveň zabezpečení dat a služeb (nejen osobních údajů) v organizacích, které musí dodržovat ustanovení tohoto zákona. Ačkoliv to tak podle počtu nabídek na audit kybernetické bezpečnosti (kterých máme všichni v e-mailových schránkách nepočítaně) nemusí vypadat, menších obcí a jejich příspěvkových organizací se nová legislativa prakticky vůbec nedotkne. Jedinou výjimkou jsou obce s rozšířenou působností a také městské části hlavního města Prahy. Základní pravidla kybernetické bezpečnosti ovšem platí pro každého.

Ochrana osobních údajů

Většina obcí a jejich příspěvkových organizací žádné nové postupy nemusí ani zavádět, ani si objednávat audity kybernetické bezpečnosti.

Na blížící se účinnost nového zákona o kybernetické bezpečnosti jsme upozorňovali už v červnové SMSce. Od 1. listopadu začnou platit nová pravidla pro zajištění základní kybernetické bezpečnosti v organizacích. I když se podle nového zákona, který zavádí změny dané evropskou směrnicí NIS2, rozšiřuje počet povinných subjektů, většina obcí a jejich příspěvkových organizací žádné nové postupy nemusí ani zavádět, ani si objednávat audity kybernetické bezpečnosti.

Zákon reguluje vyhlášku stanovené služby

Nový zákon stanovuje povinnosti především pro ty organizace, které poskytují své služby v ekonomicky, společensky či bezpečnostně významných odvětvích a splňují další stanovená kritéria. Konkrétně jsou tzv. regulované služby vyjmenované v prováděcí vyhlášce, která je toho času po meziresortním připomínkovém řízení. Předpokládá se však, že k nabytí její účinnosti dojde v průběhu listopadu.

Mezi subjekty veřejného sektoru s regulovanými službami patří ústřední orgány státní správy, jiné správní úřady s celostátní působností, bezpečnostní složky, kraje a hlavní město Praha, které spadají do režimu s vyššími po-

vinnostmi, což jednoduše znamená, že musí nastavit více přísnějších kritérií než organizace v režimu nižších povinností. Vyšší režim znamená, že se podle něj musí řídit z veřejného sektoru obce s rozšířenou působností a městská část hlavního města Prahy, na kterou byl přenesen výkon působnosti dle zákona o hlavním městě Praze.

Na nastavení povinností má povinný subjekt rok

Povinné organizace budou muset plnit novou legislativou stanovené povinnosti od 1. listopadu. Navíc k zavádění bezpečnostních opatření, která jsou definována v prováděcích vyhláškách (na jejichž účinnost toho času také ještě čekáme), a zahájení hlášení incidentů je stanovena roční přechodná lhůta. Co musí organizace ale v souvislosti s několikrát zmíněným datem opravdu udělat, je zaregistrovat svoji službu přes portál Národního úřadu kybernetické bezpečnosti. Ten ovšem začne fungovat také až od 1. listopadu.

V případě pochybností využijte kalkulačku

Na obce I. a II. typu a na jejich zřízené školy se nový zákon nevztahuje. Dopadne na ně pouze, pokud provozují dostatečně velkou regulovanou službu (např. fotovoltaickou elektrárnu). Velikost se přitom určuje podle počtu zaměstnanců, ročního obrátu a rozvahy. Zda vaše činnost spadá pod nový zákon, zjistíte na kalkulačce, která je dostupná na portálu NÚKIB.

Proto je nabídka auditu kybernetické bezpečnosti odvolávající se na povinnost dle nového zákona u těchto obcí bezpředmětná.

I „nepovinné“ subjekty se však musí řídit pravidly kybernetické bezpečnosti

Neznamená to ovšem, že žádná jiná pravidla dodržovat nemusí. Základní pravidla kybernetické bezpečnosti vyplývají například z povinností stanovených v obecném nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). A nabývají na významu s tím, jak je činnost samospráv čím dál více navázána na digitální nástroje, včetně využívání cloudových řešení.

Proto rozhodně doporučujeme pravidelně se setkávat s pověřencem a dodavatelem IT, kteří dokáží společně vyhodnotit, zda jsou opatření dostatečná a aktuální.

Lenka Matějová
koordinátorka
pověřenců pro ochranu
osobních údajů
SMS-sluzby s.r.o.

Od listopadu můžete žádat o dotaci na přírodní hřiště a zahrady pro MŠ a ZŠ

Dotační servis

V listopadu bude spuštěn příjem žádostí pro výzvu Národního programu Životního prostředí „Přírodní zahrady“, která podporuje budování a úpravy přírodních zahrad v mateřských a základních školách. Cílem je podpořit environmentální vzdělávání dětí skrze úpravy jejich školních areálů tak, aby děti mohly častěji a efektivněji využívat venkovní prostředí pro výuku.

O přírodě se učí nejlépe venku. Dotace podpoří školní přírodní zahrady a lesní kluby. Požádat o ni mohou MŠ a ZŠ uvedené v rejstříku škol, popř. jejich zřizovatelé.

Rozvoj přírodních zahrad pro environmentální vzdělávání

Výzva cílí na environmentální vzdělávání dětí v mateřských školách a žáků základních škol prostřednictvím častějšího využívání přírodního prostředí pro výuku. Podporu získají projekty nových úprav zahrad a venkovního zázemí nebo projekty, které vhodným způsobem rozvíjí již existující přírodní zahrady či venkovní zázemí. Současně však platí, že podpořeny mo-

hou být i přírodní zahrady subjektů, které jsou provozovány alespoň jeden školní rok zpětně, tzn. ve školním roce 2024/2025 a dále. O dotaci mohou žádat MŠ a ZŠ uvedené v rejstříku škol, popř. jejich zřizovatelé.

Výše dotace a její limity

Mezi uznatelné náklady patří zejména terénní úpravy a výsadba zeleně, didaktické a demonstrační prvky, zahradní mobiliář, kompostéry, záhony, menší zahradní domky do 15 m² či projektová dokumentace. V první vlně příjmů žádostí, tj. v období od 13. do 28. listopadu 2025, mohou podat žádost o dotaci subjekty uvedené v seznamu vymezených obcí s podporou státu, přičemž míra dotace pro tyto obce je 60 % uznatelných nákladů. V rámci druhé vlny příjmů žádostí, tj. v období 3. až 19. prosince 2025, mohou podat žádost ostatní obce. Míra dotace u těchto obcí pak činí 50 % uznatelných

nákladů. Výše dotace pro obě kategorie obcí činí 100 až 500 tis. Kč.

Projekty musí být dokončeny nejpozději do 31. prosince 2028 a je důležité podat žádost co nejdříve, protože se jedná o nebudovací výzvu, nikoliv o výzvu s hodnocením podle pořadí. K podání žádosti jsou nezbytné projektová dokumentace (nebo podrobný popis pomůcek/zařízení) a rozpočet akce.

Neváhejte se obrátit na naše dotační specialisty pro předběžné vyhodnocení vašeho projektového záměru a pro pomoc s přípravou a podáním žádosti o dotaci. Jsme vám k dispozici na adrese dotace@smscr.cz.

Monika Hrušková
dotační specialistka

Zadavatelé veřejných zakázek financovaných z dotací musí být obzvláště obezřetní

Veřejné zakázky

Vynakládání finančních prostředků z poskytnutých dotací podléhá kontrolám ze strany dotačního orgánu, přičemž hlavním cílem těchto kontrol je ověřit, zda nedošlo k porušení zákona nebo podmínek stanovených v dotační smlouvě. Smyslem toho by měla být náprava nedostatků, odstranění příčin těchto nedostatků, prevence jejich vzniku anebo definování možných rizik za účelem odstranění vzniku nedostatků následných.

Dotační kontroly mohou být plánované nebo namátkové a vycházejí z právního rámce daného českými zákony o finanční kontrole ve veřejné správě a státní kontrole, evropskými předpisy a pravidly konkrétního poskytovatele dotace. Rozdělení kontrol může dále probíhat podle toho, kdo je provádí, jakým způsobem jsou vykonávány, nebo ve které fázi projektu se uskutečňují.

Rozsah, oblast působnosti, množství kontrolních subjektů a četnost kontrol za dobu implementace evropských dotačních titulů narostly do té míry, že se i odborně zdatný příjemce dotace ve změní obecných a specifických pravidel a jejich příloh lehce ztratí.

Z výše uvedeného je zřejmé, že se příjemce dotace může setkat s mnoha situacemi. Rozsah, oblast působnosti, množství kontrolních subjektů a četnost kontrol za dobu implementace evropských dotačních titulů narostly do té míry, že se i odborně zdatný příjemce dotace ve změní obecných a specifických pravidel a jejich příloh lehce ztratí.

Obecně platí, že kontrola zadávání veřejných zakázek je zcela samostatnou a do určité míry nezávislou oblastí kontroly všech eventuelních kontrolních subjektů, která může v době trvání projektu nastat z časového hlediska téměř neomezeně.

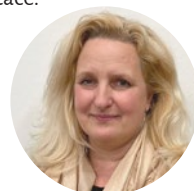
Zadavatelé veřejných zakázek financovaných z dotací proto musí být obzvláště obezřetní, neboť porušení pravidel dle zákona o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ) může vést ze strany poskytovatele dotace k daleko přísnějším sankcím, než jak by tomu bylo po přezkumu zákonnosti zadání veřejné zakázky ze strany ÚOHS. Sankce od dotačních orgánů se obvykle stanovují procentuálně z celkové

hodnoty dotčené zakázky a mohou dosáhnout až 100 % částky dotace.

Příště se budeme zabývat pochybeními zadavatelů, k nimž dochází poměrně často a jsou předmětem obvyklého sankčního krácení ze strany poskytovatelů dotace.

Michaela Jelínková
koordinátorka
veřejných zakázek
SMS-slужby, s. r. o.

Dvouleté snažení o zefektivnění plánovacího procesu jsme završili workshopem na akademické půdě

V úterý 23. září se celý náš plánovací tým aktivně zúčastnil workshopu na půdě Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Na místě byli kromě našich projektových partnerů a dalších akademiků také zástupci (nejen zúčastněných) obcí, konzultantů v oblasti plánování nebo početná reprezentace Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Setkání se uskutečnilo v rámci projektu s pracovním názvem SPININ zaměřujícím se na inovativní přístupy ke strategickému plánování v obcích a regionech s důrazem na podchytení neformálních situací a vazeb.

Důležitými hosty byli zástupci vedení obcí Mariánské Radčice, Suchdolu nad Odrou a Dymokur. Právě v těchto obcích bylo totiž realizováno pilotní ověření inovativních metod mapujících zmíněné neformální instituce. Jejich zkušenosti přinesly cenné postřehy a konkrétní příklady z praxe a významně obohatily širokou debatu.

Zúčastnění se shodli, že vedle oficiálních struktur a pravidel právě zohlednění neformálních situací a vazeb často rozhoduje o tom,

zda jsou strategické plány v praxi naplňovány. Workshop nabídl otevřenou diskusi a napomohl hledání konkrétních možností, jak tvorbu strategických dokumentů udělat poctivou, efektivní i praktickou.

Marek Komárek
koordinátor služby
strategického
plánování

ZAOSTŘENO NA ÚČETNÍ A DAŇOVÉ NOVINKY ROKU 2026

ODBORNÁ KONFERENCE PRO ÚČETNÍ A ZAMĚSTNANCE OBCÍ

Konferenční centrum City, Praha 4 | 25. listopadu 2025 (10:00-16:00)

Konference je určena pro účetní a zaměstnance obcí, kteří mají na starosti zpracování daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob za obec, případně přípravu podkladů pro daňového poradce.

Od 1.1.2026 se významně mění rozsah příjmů, které jsou u obcí předmětem daně. Cílem konference je seznámit účastníky s touto významnou novelou a upozornit na možná rizika a problematické okruhy.

- definice podnikání a živnostenského podnikání
- vykazování podnikání v účetnictví obcí a v rozpočtu obcí, správa vlastního majetku
- příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou, a jejich zobrazení v daňovém přiznání
- příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a specifika ocenění těchto příjmů
- vliv přijatých dotací na daň z příjmů od roku 2026
- náklady nutné na dosažení, zajištění a udržení příjmů
- daňová ztráta a její uplatňování
- povinnost podávat daňové přiznání od roku 2026

Na konferenci vystoupí: Ing. Simona PACÁKOVÁ (hlavní odborná garantka),
Ing. Pavel LAMPA a Ing. Jaromír ADAMEC

2 490 Kč
S DPH

AGIS pomáhá starostům orientovat se v dostupných datech a přetvářet je do praktických rozhodnutí

Už devátým rokem realizuje Sdružení místních samospráv ČR projekt „Společně pro udržitelný rozvoj venkova“, jehož cílem je dlouhodobě posilovat odborné kapacity menších obcí a zvyšovat efektivitu veřejné správy v prostředí venkova. Projekt je financován Ministerstvem pro místní rozvoj ČR (MMR ČR) z dotačního programu pro nezávislé neziskové organizace.

AGIS propojuje různá prostorová a statistická data a umožňuje obcím efektivně plánovat investice, spravovat infrastrukturu, připravovat rozpočty a strategické dokumenty, argumentovat při jednáních s kraji či ministerstvy a sledovat územní rozvoj.

Díky podpoře MMR ČR se daří provozovat analytický geoinformační systém AGIS SMS ČR – unikátní digitální nástroj, který je dostupný všem obcím v České republice. Tento systém propojuje různá prostorová a statistická data a umožňuje obcím efektivně plánovat investice,

spravovat infrastrukturu, připravovat rozpočty a strategické dokumenty, argumentovat při jednáních s kraji či ministerstvy a sledovat územní rozvoj.

AGIS pomáhá starostům orientovat se v dostupných datech a přetvářet je do praktických rozhodnutí – od údržby místních komunikací až po plánování školské nebo dopravní infrastruktury.

Základem systému AGIS jsou data z rozsáhlého **šetření stavu veřejné infrastruktury**, které nemá v České republice obdoby. Letos pokračuje aktualizace dat v kategorii obcí od 501 do 1500 obyvatel, což představuje terénní šetření ve více než 1 900 obcích. Výstupy šetření slouží nejen jako **klíčová zdrojová data pro AGIS**, ale zároveň i jako **podklad pro Ministerstvo pro místní rozvoj při hodnocení žádostí o dotace** – například v oblastech obnovy a výstavby místních komunikací.

Právní servis a poradenství

Nedílnou součástí projektu je také **bezplatná právní poradna**, kterou SMS ČR provozuje pro členské obce. Ta každoročně zodpoví stovky dotazů a poskytuje potřebné poradenství zejména menším obcím bez vlastního právního zázemí. V letošním roce zároveň vzniká návrh nového systému spolufinancování této služby, který by měl přispět k její dlouhodobé udržitelnosti.

Projekt *Společně pro udržitelný rozvoj venkova* je realizován díky finanční podpoře **Ministerstva pro místní rozvoj ČR**. Výstupy projektu jsou k dispozici na www.smscr.cz, včetně přístupu do systému AGIS. Pro více informací kontaktujte tým SMS ČR nebo svého krajského koordinátora.

red

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

INZERCE

Ojeté pneu patří do servisu

Věděli jste, že ojeté pneumatiky mohou dostat druhý život? Odevzdáním do servisu přispějete k jejich dalšímu využití.

Mohou se proměnit na gumové podlahy, protihlukové stěny nebo třeba materiály pro stavbu silnic.

Navíc je to jednoduché a zdarma.

Najděte nejbližší sběrné místo na www.eltma.cz

eltma

Pardubický kraj

Vesnicí roku je Písečná v Pardubickém kraji. Obec zaujala péči o krajinu i bohatým kulturním a společenským životem

Vesnicí roku 2025 je členská obec Písečná v Pardubickém kraji, druhé místo v celostátním finále získala Kosova Hora ve Středočeském kraji, třetí jsou jihomoravské Plenkovice. Do letošního ročníku se přihlásilo 181 obcí. Výsledky organizátoři vyhlásili v sobotu 20. září ve Vacově, který vyhrál vlani.

Vítězná Písečná se nachází v okrese Ústí nad Orlicí pod horou Žampach přibližně pět kilometrů od města Žamberk. V obci žije 585 lidí. Hodnotící komise ocenila dlouhodobé zachovávání krajinného rázu podhorské vesnice, péči o zeleň i bohatý kulturní a společenský život. Ukázkové je podle hodnotitelů využití nástrojů územního plánování a regulace nové výstavby kvůli zachování charakteru obce.

„Toto ocenění je pro nás nejen velkou ctí, ale především potvrzením, že společné úsilí, soudržnost a láska k místu, kde žijeme, přináší krásné a viditelné výsledky. Srdečně vás zveme k návštěvě naší obce – přijďte se přesvědčit na vlastní oči o tom, že Písečná skutečně žije, kvete a má co nabídnout,“ napsala na web obce šťastná starostka Šárka Šimková Filipová.

Vyhlašovatelem soutěže je Spolek pro obnovu venkova České republiky s partnery, mezi nimiž je i Sdružení místních samospráv ČR.

„Uznání patří zástupcům a občanům všech zúčastněných obcí za nasazení, se kterým k rozvoji svých obcí a života v nich přistupují. Jejich nadšení je mnohdy v dobrém slova smyslu nakažlivé, dobývá energii a pro naše regiony je to nenahraditelná hodnota,“ řekla výkonná ředitelka SMS ČR Jana Přecechtlová, která se slavnostního vyhlášení ve Vacově účastnila.

Kromě výše zmíněných postoupily letos do finále Čestice v Jihočeském kraji, Trnová v Plzeňském kraji, Krásno v Karlovarském kraji a Radovesice v Ústeckém kraji. Z Libereckého kraje byla ve finále obec Roprachtice, z Královéhradeckého kraje Bezděkov nad Metují a z Vysočiny Dolní Město. Zlínský kraj zastupovala obec Nedachlebice, Olomoucký kraj Vrbátky a Moravskoslezský kraj Hnojník. Cenu veřejnosti vyhrála v internetovém hlasování Kosova Hora. Za nejlepší koláče ocenili hodnotitelé Vrbátky.

Nositel titulu Vesnice roku 2025 získá odměnu 1,6 milionu korun formou dotace od ministerstva pro místní rozvoj. Odměna poskytovaná stejným způsobem za druhé místo v celostátním finále je milion korun a za třetí místo 900.000 korun.

Pardubické SMS ČR připravuje na podzim a zimu motivační semináře pro nové zájemce

Krajské představenstvo SMS ČR připravuje ve spolupráci s Pardubickým krajem semináře, které mají přilákat další zájemce o účast v soutěži. „Tyto jednodenní semináře se uskuteční v každém okrese ještě letos na podzim a v zimě. V příštím roce se pak plánují dva dvoudenní semináře,“ upřesnila manažerka Petra Vinterová s tím, že cílem těchto aktivit je sdílení osvědčených zkušeností kvůli načerpání inspirace, kterou je pak možné aplikovat i jinde. Aktuální informace o seminářích a dalších aktivitách budou průběžně zveřejňovány na webu SMS ČR.

Pardubické krajské představenstvo nominuje Tomáše Dubského

Krajské představenstvo SMS ČR Pardubického kraje nominuje starostu obce Vysočina a stávajícího místopředsedu SMS ČR Tomáše Dubského v listopadových volbách na konferenci v Mladé Boleslavi do celostátního představenstva SMS ČR.

Pardubické představenstvo zdůvodňuje nominaci svého kandidáta tím, jak Dubský dokáže propojovat každodenní práci ve své obci s celostátními aktivitami, zaměřuje se na životní prostředí a dostupnost služeb na venkově.

Tomáš Dubský v současné době působí také jako předseda pracovní skupiny pro služby na venkově, je zároveň členem krajského představenstva SMS ČR Pardubického kraje. Ve Vysočině ukázal, že i malé obce mohou být inspirací. Otevřel poloautomatizovanou prodejnu 24/7, aby obyvatelé měli dostupné služby, podporuje komunitní místa, kde se lidé setkávají. Jeho přístup je založený na hledání praktických cest, jak služby, energii i život na venkově udržet dostupné a smysluplné. „Krajské představenstvo si váží jeho zkušeností, otevřené komunikace a schopnosti spojovat obce napříč regiony. Věříme, že v celostátním představenstvu bude Tomáš silným hlasem nejen za Pardubický kraj, ale za všechny malé obce, které potřebují být slyšet,“ shrnula krajská manažerka Petra Vinterová.

Petra Vinterová
manažerka SMS ČR
v Pardubickém kraji

Gratulujeme Babylonu. Členská obec SMS ČR získala zlatou medaili v prestižní mezinárodní soutěži Entente Florale Europe 2025

Zelené evropské zlato nebo také zelený Oskar. I tak lze nazvat ocenění, které získala obec Babylon v mezinárodní soutěži Entente Florale Europe 2025. Prestižní klání se už 50 let zaměřuje na hodnocení péče o zeleň a veřejný prostor v obci, ale i rozvoj obce a její přístup k životnímu prostředí.

Obec Babylon, která je členem SMS ČR, se účastnila na základě ocenění Zelenou stuhou v loňském ročníku soutěže Vesnice roku.

„Obec Babylon je krásným příkladem toho, že nezáleží na velikosti obce, ale na srdci a odhodlání jejích obyvatel a vedení. Jsem ráda, že se i malé obce dokážou prosadit v celoevropské konkurenci. Děkuji Babylonu za skvělou reprezentaci České republiky i za inspiraci pro ostatní,“ uvedla předsedkyně SMS ČR Eliška Olšáková.

V samotném Babylonu, který leží nedaleko Domažlic, mluví o historickém úspěchu, jenž potvrzuje dlouhodobou péči o obec a její okolí. Zlatá medaile z Entente Florale Europe je nejen výjimečným oceněním, ale také vizitkou, že i menší obce mohou dosáhnout na nejvyšší evropská ocenění, pokud mají jasnou vizi, pečlivý přístup ke svému rozvoji a nadšené lidi.

Město Touškov otevřelo novou dětskou skupinu Kopretina pro 24 dětí

V moderním dvoupodlažním pasivním domě s velmi nízkou spotřebou energie funguje ve Městě Touškově od poloviny září nová dětská skupina Kopretina. Nabízí dvě třídy s celkovou kapacitou 24 dětí a vznikla díky financování z Ministerstva práce a sociálních věcí.

Budova je zajímavá zejména z hlediska využitých technologií, jako je rekuperace vzduchu, klimatizace, tepelné čerpadlo či fotovoltaická elektrárna umístěná na jižní straně střechy. Interiér poskytuje dostatek světla a prostoru, nechybí ani bezbariérový přístup a venkovní zahrada s herními prvky.

„Díky této nové stavbě, kterou jsme postavili na místě starého školního domku, jsme si dokázali v podstatě navýšit kapacitu mateřské školky tak, aby odpovídala demografické křivce v naší lokalitě,“ uvedla starostka Kateřina Duchková s tím, že projekt byl pro město investorsky velmi zajímavý, neboť výše dotace od MPSV z Národního plánu obnovy je téměř 100%. „Dalším velkým bonusem je i státní příspěvek na dítě, který nám pokryje z velké části provozní náklady,“ doplnila starostka.

„Od předání staveniště uběhl pouhý rok a dnes zde stojí moderní budova. Tento rychlý průběh stavby je výsledkem kvalitní spolupráce projektanta, zhotovitele a vedení města,“ uvedla starostka města.

Celkové náklady vyšplhaly na 19 milionů korun, na vnitřní vybavení a venkovní dětské prvky připadly téměř dva miliony.

Roman Svoboda
manažer SMS ČR
v Plzeňském kraji

Karlovarský kraj

Trať z Horního Slavkova do Lokte patří nově cyklistům

Správa železnic slavnostně otevřela přes osm kilometrů dlouhou cyklotrasu na tělese neprovozované trati z Horního Slavkova do Lokte. Kvůli šterkovému povrchu je vhodná především pro horská kola. Provoz vlaků na někdejší Loketském pacifiku připomínají některé zachované železniční artefakty.

Pravidelný provoz na trati z Horního Slavkova do Lokte utichl v roce 1997. Letos na jaře rozhodl Drážní úřad o přerušení provozování dráhy v úseku Horní Slavkov-Kounice – Loket předměstí. Následně Správa železnic zahájila její přestavbu na cyklotrasu.

Práce na 8,2 kilometru dlouhém úseku trvaly od května do srpna, zahrnovaly mimo jiné demontáž kolejí a pražců, odtěžení šterku nebo odstranění přejezdových konstrukcí. Stavebními úpravami prošlo celkem pět mostů a jeden propustek, poté je stavbař osadil zábradlím. Pro bezpečnost uživatelů cyklotrasy se také vybudovaly opěrné zdi.

Jako odkaz na původní železniční trať zůstaly zachovány některé prvky drážní infrastruktury, například nástupiště zastávek, kilometrovníky nebo návěstidla. Celkové náklady dosáhly 58 milionů korun.

Zdroj: <https://www.kr-karlovarsky.cz/aktuality/trat-z-horniho-slavkova-do-lokte-patri-nove-cyklistum>

Roman Svoboda
manažer SMS ČR
v Karlovarském kraji

Středočeské předsednictvo naplánovalo krajské shromáždění.

Uskuteční se 21. října v Přerově nad Labem

Poslední setkání krajského předsednictva SMS ČR Středočeského kraje se tentokrát uskutečnilo v inspirativním prostředí Botanické zahrady v Praze. Členové předsednictva pod vedením Petra Halady zde jednali zejména o přípravě programu Krajského shromáždění SMS ČR Středočeského kraje, které se uskuteční v úterý 21. října v Přerově nad Labem.

Hlavním cílem jednání bylo projednat návrhy bodů, které se budou na shromáždění řešit, také organizační zajištění celé akce. Shromáždění má být tradičně prostorem pro diskusi nad aktuálními tématy, která ovlivňují chod obcí v regionu, a zároveň příležitostí k setkání zástupců samospráv třeba i s partnery z byznysu.

Velké poděkování patří řediteli Botanické zahrady Praha Bohumilu Černému, který předsednictvo do zahrady osobně pozval a umožnil jednání v malebném altánu u Japonské zahrady. Atmosféra místa dodala jednání nejen pracovní, ale i přátelský rozměr.

Mrakodrap s kontroverzním designem bude

Městští zastupitelé v Praze na svém zářijovém jednání schválili změnu územního plánu, která otevírá cestu k realizaci projektu Top Tower v pražských Nových Butovicích. Po dokončení se má stát nejen nejvyšší budovou metropole, ale i celé České republiky – s výškou 125 metrů.

Sdružení místních samospráv ČR oceňuje, že instituce plánovacích smluv a kontribucí je v praxi využívána i u takto významných projektů. Je to jasný důkaz, že propojení investora s veřejným sektorem přináší přímé benefity nejen pro budoucí uživatele stavby, ale i pro místní obyvatele a jejich okolí.

Projekt připravuje developerská společnost Trigema. Součástí stavby má být i výrazný umělecký prvek „vrak lodí“, opřeny o věž, navržený výtvarníkem Davidem Černým a architektem Tomášem Císařem. V mrakodrapu vzniknou nájemní byty, kanceláře, obchody i prostory pro kulturu.

Zastupitelé zároveň schválili plánovací smlouvu s investorem. Ten poskytne hlavnímu městu a městské části Praha 13 kontribuce v celkové výši 75,7 milionu korun.

Sdružení místních samospráv ČR oceňuje, že instituce plánovacích smluv a kontribucí je v praxi využívána i u takto významných projektů. Je to jasný důkaz, že propojení investora s veřejným sektorem přináší přímé benefity nejen pro budoucí uživatele stavby, ale i pro místní obyvatele a jejich okolí.

Adam Havlas
manažer SMS ČR
ve Středočeském kraji

Liberecký kraj

V Pěčíně vyrostl nový sportovní areál

V Pěčíně vyrostl zbrusu nový sportovní areál, který nahradil původní hřiště a kabiny u základní školy. Zázemí pro sportovce má užitnou plochu přes 300 m² a kromě šaten a sociálního zařízení nabízí i technické místnosti a bezbariérový přístup.

Součástí areálu je moderní multifunkční hřiště s povrchem umělé trávy, které lze využít také jako tenisové kurty. Nově tu najdete i běžecký ovál, pískové doskočiště, sektor pro skok o tyči, vrh koulí, workoutové hřiště a zrekonstruované travnaté fotbalové hřiště.

Úpravami prošlo i okolí, vznikly nové zpevněné plochy, chodník pro imobilní občany i prostory kolem zázemí.

Celkové náklady na projekt dosáhly téměř 54 milionů Kč, z toho dotace z Národní sportovní agentury činila přes 16,9 milionu a Liberecký kraj přispěl více než 7,7 milionu korun.

Petra Černá
manažerka SMS ČR
v Libereckém kraji

Energetičtí manažeři pomohou obcím šetřit

Kraj Vysočina připravuje projekt, který má usnadnit obcím hospodaření s energiemi. Vzniknout má až 7 sdílených energetických manažerů, kteří budou zdarma k dispozici obcím, jimž pomohou s úsporami, energetickými audity i přípravou projektů a dotačních žádostí.

Každý manažer by měl pokrýt zhruba 70 tisíc obyvatel. Náklady projektu jsou odhadovány na 60 milionů korun, kraj plánuje uhradit asi desetinu.

Manažeři budou obcím bezúplatně asistovat v několika klíčových oblastech:

- zavádění metod a procesů energetického managementu,
- sledování spotřeby energií a identifikace úspor,
- příprava návrhů investičních i neinvestičních opatření (např. fotovoltaika, zateplení, kogenerace),
- poradenství v tématech jako komunitní energetika, výpočty návratnosti projektů a dotační zdroje,
- v některých případech zpracování strategických dokumentů – například SECAP+ (Akční plán pro udržitelnou energii a klima).

„Sdílené odborníky vnímáme jako efektivní, dostupné řešení. Chceme, aby i malé obce měly přístup ke kvalitnímu zázemí v oblasti energetiky,“ uvedl hejtman Kraje Vysočina Martin Kukla.

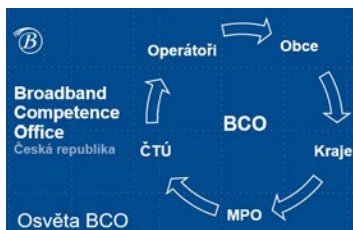
Pokud se projekt podaří, obce získají silného partnera při zvládání energetických výzev i hledání cest k úsporám. Budeme dál sledovat vývoj a členy SMS ČR o všem informovat.

Seminář o gigabitové infrastruktuře a nových výzvách přinesl cenné informace

Komplexní pohled na aktuální trendy v oblasti legislativy, energetiky a služeb pro obce nabídl představitelům samospráv seminář o gigabitové infrastruktuře a nových výzvách pro obce, který se konal na konci září v Havlíčkově Brodě. Účastníci se dozvěděli o novinkách v oblasti vysokorychlostního internetu, energetických úspor a možnostech spolupráce s místními akčními skupinami (MAS).

Aktivity MAS Královská stezka a Českomoravské pomezí představil účastníkům Gustav Charouzek, který se ve svém vystoupení zaměřil na současné směřování energetiky pro obce a možnosti, jak mohou obce využít podporu z fondů Evropské unie a státních programů. Zdůraznil, jak důležitá je spolupráce mezi obcemi a MAS pro efektivní využití dostupných zdrojů.

Důležitou součástí semináře byla prezentace projektu BCO ČR (Broadband Competence Office), který je společným projektem Evropské unie a Ministerstva průmyslu a obchodu zaměřeným na podporu rozvoje vysokorychlostního internetu. Územní specialista Zdeněk Dvořák zdůraznil, že klíčem úspěšné činnosti BCO je nestrannost vůči všem aktérům komunikace. „Naším cílem je být podporou pro všechny zapojené do procesu výstavby vysokorychlostních sítí, ať už jde o obce, poskytovatele služeb nebo investory,“ uvedl.

Dalším významným tématem byla novelizace zákona o elektronických komunikacích a další legislativní změny týkající se Gigabit Infrastructure Act (GIA). Tento zákon, známý také jako zákon o gigabitové infrastruktuře, představil vedoucí BCO Michal Manhart. Vysvětlil, jaké povinnosti nová legislativa ukládá subjektům veřejného sektoru a jaké výhody přináší pro rozvoj digitální infrastruktury v obcích.

Závěr semináře patřil aktualitám o činnosti Sdružení místních samospráv ČR, pozváním na Celostátní konferenci 2025, která se uskuteční v Mladé Boleslavi 27.–28. listopadu 2025, a informacím o projektech vzdělávání Portálu zastupitelů a dalších aktivitách.

Marcela Syrová
manažerka SMS ČR
v Kraji Vysočina

Jihočeský kraj

Přetížená nákladní doprava škodí krajským silnicím. Policie dostane dvě mobilní váhy

Dvě soupravy moderních mobilních vah pro Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje pomohou účinněji kontrolovat hmotnost nákladních vozidel a chránit krajské komunikace i bezpečnost silničního provozu. Pořízení tohoto vybavení umožní individuální dotace Jihočeského kraje ve výši 1,5 milionu korun včetně DPH.

„Opravujeme jihočeské silnice a stavíme nové. Do těchto staveb dáváme obrovské prostředky a chceme, aby Jihočechům i všem, kteří naším krajem projíždějí, dlouho sloužily. Přetížená nákladní doprava je přitom pro silnice jedním z největších rizik. Policie sice každoročně odhalí a pokutuje přestupky v řádech milionů korun, ale je jisté, že jde jen o část případů. Proto kraj financuje další váhy, aby bylo možné provádět více kontrol a předcházet škodám,“ uvedl hejtman Jihočeského kraje Martin Kuba s tím, že s rostoucí intenzitou provozu na dálnici D3 potřeba častých vážení do budoucna jen poroste.

Přetížená nákladní vozidla významně urychlují opotřebení povrchu silnic a zvyšují náklady na jejich údržbu. Zároveň představují vážné bezpečnostní riziko – prodlužují brzdnou dráhu, mění jízdní vlastnosti soupravy a při náhlém manévru může dojít k posunu špatně zajištěného nákladu. Jihočeská policie už dvě mobilní váhy má, jejich kapacita ale nestačí potřebám všech dopravních oddělení. Nové moderní váhy značky HAENNI WL 108 jsou odolné a umožňují vážení vozidel přímo v terénu, i na plochách se sklonem až 5 %, bez nutnosti převozu na certifikované stanoviště a za každého počasí. To policistům umožní provádět více kontrol přímo tam, kde se pohybují, a účinněji chránit jihočeské komunikace.

Přetížená doprava zatěžuje rozpočet kraje náklady na opravy silnic dlouhodobě. Podle údajů Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje byly v roce 2024 uloženy pokuty za přetížení vozidel a související přestupky přesahující 2 miliony a kauze téměř 4,8 milionu korun.

Zdroj: Kraj Jihočeský

Milada Troblová
manažerka SMS ČR v Jihočeském kraji

Krajské shromáždění SMS ČR v Jihomoravském kraji hostily Branišovice

Malebné Branišovice hostily v úterý 23. září jihomoravské krajské shromáždění SMS ČR. Setkání přilákalo přibližně 70 starostů a zastupců obcí a měst z celého regionu.

Program byl nabitý aktuálními tématy, která se dotýkají každodenní práce samospráv. Diskutovalo se o digitální technické mapě (DTM), možnostech využití obnovitelných zdrojů energie, problematice odpadového hospodářství, péči o zeleň i moderních nástrojích umělé inteligence, které mohou obcím usnadnit řízení i komunikaci s občany.

Nechyběly ani důležité informace z Krajského úřadu Jihomoravského kraje, Sdružení místních samospráv ČR a právní legislativy, které přinesly účastníkům přehled o aktuálních změnách a připravovaných novinkách.

Program završila společná procházka obcí Branišovice. Účastníci měli možnost nejen poznat zajímavosti a rozvojové aktivity místní samosprávy, ale také načerpat inspiraci pro vlastní obce a města.

Krajské shromáždění tak opět potvrdilo svou roli významného prostoru pro sdílení zkušeností, navazování spolupráce a hledání nových cest k rozvoji jihomoravských obcí.

Klára Osičková
manažerka SMS ČR
v Jihomoravském kraji

Martinice a Horní Lapač pokračují v protestech: „200 metrů pravdy“ za dokončení dálnice D49

Obce Martinice a Horní Lapač pokračují v protestních akcích, kterými již několik týdnů upozorňují na kritickou dopravní situaci v regionu způsobenou nedokončenou dálnicí D49. Po prvním společném protestu, který se uskutečnil letos 25. srpna v Martinicích, se tentokrát rozhodly uspořádat shromáždění přímo ve svých obcích – na přechodech pro chodce.

Obyvatelé trpí, zatímco už hotová část dálnice leží nevyužitá kvůli chybějícím povolením a soudním průtahům!

Protestní akce s názvem „200 metrů pravdy“ se konala ve čtvrtek 11. září. Jejím cílem bylo nejen znovu připomenout závažnost dopravních problémů, ale také jasně vyslat signál, že situace vyžaduje okamžité a konkrétní řešení.

Obce požadují zejména:

- 1. Dostavbu přibližně 200 metrů dlouhého prozatímního sjezdu u Fryštáku, který umožní napojení na úsek dálnice D49 (stavba D4901 Hulín – Fryšták), a o urychlené zprovoznění tohoto celého úseku dálnice**
- 2. Přijetí přechodných opatření v obcích – nové přechody, zpomalovací prvky, semaforey a další bezpečnostně dopravní řešení**

„Za členy krajského předsednictva vyjadřuji podporu občanům Martinic, Horního Lapače a Fryštáku, kteří se rozhodli upozornit na dlouhodobě neúnosnou dopravní zátěž a zpoždění při dokončování dálnice D49. Dálnice je pro Zlínský kraj klíčová. Její nedokončení dlouhodobě zatěžuje obce hustou dopravou, hlukem a emisemi. Chápu jejich frustraci, kdy přes obec denně projede až 13 000 aut a místní obyvatelé, zejména rodiny s dětmi, trápí výrazně zhoršené podmínky pro bezpečné a klidné bydlení. Obyvatelé trpí, zatímco už hotová část dálnice leží nevyužitá kvůli chybějícím povolením a soudním průtahům,“ uvedla krajská předsedkyně SMS ČR Ladislava Hradilíková.

„Jako krajské předsednictvo jsme jednotní v názoru, že je nejvyšší čas dotáhnout tento projekt do konce. Nejde jen o komfort, ale o bezpečnost, spravedlivé podmínky pro obyvatele i o srovnání rozdílů mezi regiony. Každý další měsíc zpoždění přináší zbytečné ekonomické a ekologické náklady. Také bych chtěla podpořit požadavek obcí na přijetí přechodných opatření a jejich urychlenou realizaci,“ dodala.

Marian Moudřík
manažer SMS ČR
ve Zlínském kraji

Královéhradecký kraj

Královéhradecké sdružení plánovalo krajské shromáždění a nominuje Zdeňka Drašnara do celostátního předsednictva

Program krajského shromáždění, nabídku projektu DTMka, ale třeba i nominaci starosty Nového Hrádku Zdeňka Drašnara do voleb předsednictva SMS ČR probírali královéhradečtí představitelé SMS ČR v pátek 26. září.

Krajské předsednictvo se zabývalo nabídkou DTMka, který obcím pomáhá více než jen splnit zákonnou povinnost v oblasti digitálních technických map, eDoklady na obcích, novým portálem ke zpravodaji SMSka, přípravou celostátní konference a mnohými dalšími tématy. Řeč byla také o soutěži Obec 2030, do níž obce z Královéhradeckého kraje přihlášly celkem 7 projektů.

Přítomní se rovněž shodli na nominaci svého krajského předsedy a starosty Nového Hrádku Zdeňka Drašnara do voleb předsednictva SMS ČR, které se uskuteční 27. listopadu v Mladé Boleslavi.

Kateřina Pourová
manažerka SMS ČR
v Královéhradeckém kraji

Olomoucký kraj

Členské obce Majetín a Velký Týnec zabodovaly v krajské soutěži o keramickou popelnici

Členské obce Majetín a Velký Týnec uspěly v soutěži O keramickou popelnici Olomouckého kraje, kde získaly ocenění za své výsledky ve třídění odpadu. Soutěž, kterou pořádá Olomoucký kraj ve spolupráci se společností EKO-KOM, oceňuje obce a města za jejich úsilí v oblasti odpadového hospodářství a zlepšování životního prostředí.

Obec Majetín se stala vítězem soutěže v kategorii obcí od 501 do 2 000 obyvatel, Velký Týnec zvítězil v kategorii obcí od 2 001 do 15 tisíc obyvatel. Obce sdílí vítězství s dalšími úspěšnými obcemi z Olomouckého kraje, první místo v kategorii měst nad 15 tisíc obyvatel získalo město Šumperk a zlato v kategorii obcí do 500 obyvatel získal znovu Mutkov.

Do 20. ročníku soutěže se zapojilo 399 obcí a měst v regionu. V samotném klání se hodnotila vykazovaná data v systému EKO-KOM. Šlo především o množství vytríděných odpadů v hlavních komoditách v přepočtu na jednoho obyvatele na území jednotlivých obcí a měst. Hodnocen byl mimo jiné i podíl tříděného sběru z celkového množství komunálních odpadů. „Olomoucký kraj obsadil druhou příčku v pomyslném srovnání všech krajů ČR. Jeden obyvatel kraje vytrídil v loňském roce v průměru 82,5 kilogramu papíru, plastu, skla, kovu a nápojových kartonů,“ upřesnila ředitelka oddělení regionálního provozu společnosti EKO-KOM Martina Filipová.

Zdroj: www.olomouc.eu

Lucie Kořínková
manažerka SMS ČR
v Olomouckém kraji

Moravskoslezský kraj

Dentobus ukázal, že děti zubaře často nemají

Pilotní projekt mobilní stomatologické ordinace – Dentobus – vzbudil velký zájem škol, rodičů i obcí. Speciálně upravená sanitka se zubním křeslem navštívila deset základních škol v Moravskoslezském kraji a vyšetřila téměř tisíc dětí z 2.–5. tříd.

Výsledky však ukázaly alarmující stav. Téměř 20 % dětí nemá svého zubaře a průměrný počet kazů vyšel na 2,4 na dítě. Rekordní nález byl dokonce čtrnáct kazů u jednoho školáka. Zjištění potvrdilo, že dostupnost zubní péče pro děti je v regionu i dnes velkým problémem – a to jak ve městech, tak na venkově.

Dentobus kromě vyšetření nabídl také preventivní program. Děti se zábavnou formou učily, jak správně pečovat o chrup, a díky přátelské atmosféře odcházely ze sanitky bez obav a s úsměvem.

„Pozitivní odezva ze škol i obcí ukazuje, že mobilní zubní ambulance má smysl. Proto Moravskoslezský kraj podpoří pořízení hned dvou nových Dentobusů, které budou pomáhat s prevencí i základní stomatologickou péčí v místech, kde je zubař nedostupný,“ říká hejtman kraje Josef Bělca.

Dagmar Novosadová
manažerka SMS ČR
v Moravskoslezském kraji

Cenu naděje pro živý venkov vyhrálo Blatno v Ústeckém kraji: Výhra je příležitost uvědomit si, že se nám v obci žije dobře, říká starostka Iveta Rabasová Houfová

„Pokud jde o něco zásadního, táhneme bez výjimky za jeden provaz,“ napsala do zářijové SMSky starostka obce Blatno v Ústeckém kraji Iveta Rabasová Houfová, když jsme se jí zeptali, proč vyhráli krajskou Cenu naděje pro živý venkov právě oni. A když Blatno zvítězilo i v kole celostátním, neznala už její radost mezí. „Když jste stále vnímáni jako ten problémový region, je pro vás takové vítězství velkým překvapením,“ říká v rozhovoru.

Blatno, horská obec v Ústeckém kraji s 600 obyvateli, s omezenou dopravní dostupností nebo bez vlastního školského zařízení. Ale také obec s mimořádnou soudržností obyvatel napříč generacemi a 11 aktivními spolky, jejichž členy je více jak polovina místních.

Jaké byly vaše první pocity po zisku celostátní Ceny naděje pro živý venkov? Jaké jsou vaše pocity nyní s drobným odstupem?

Bude to znít jako klasická fráze, ale bylo to zkrátka naprosto nečekané... Nečekali jsme ani ocenění v podobě Fialové stuhy, natož výhru v celostátním kole Ceny naděje. Když se účastníte soutěže Vesnice roku, nemáte tušení, jaké obce jsou vašimi konkurenty, jak si v soutěži vedou, a tak vás každé ocenění zkrátka ohromí. Vyhrát v rámci celé republiky, když jste stále vnímáni jako ten problémový region, je prostě velké překvapení.

Cenu naděje pro živý venkov vyhlašuje v soutěži Vesnice roku SMS ČR. Smyslem ocenění je vzdát hold občanské pospolitosti

ti, která nestaví na hmotných statcích, ale na konkrétních lidech.

Připomeňte prosím čtenářům, za co vás hodnotitelská komise ocenila?

Podařilo se nám naplno ukázat, že jsme aktivní komunita, živý organismus. Pozitivní ohlasy máme např. na aktivitu, kdy jsme vytiskli veškeré informace předávané za poslední dva roky našim občanům pomocí elektronické komunikační sítě do dlouhého pruhu (asi 190 stránek), čímž jsme ukázali celou šíři našich činností.

Ročně tady máme na 150 akcí v osmi místních částech. Každá místní část má ať už organizovanou nebo neformální partu lidí. Takové pálení čarodějnic máme najednou v sedmi vesnicích, různé části také slaví po svém např. Halloween. Jsou tu i tací, kteří si přáli po letech v zahraničí vrátit se do naší obce, jsou tu s námi necelé dva roky, a přitom plně začlenění do místního dění, organizují nové aktivity. Naše společnost je velmi různorodá, pokud jde ale o něco zásadního, umíme táhnout bez výjimky za jeden provaz, umíme si pomáhat, a to je nejdůležitější.

Ve všech našich osmi obcích jsme udělali všechno pro to, aby se lidé měli kde společně scházet, a vždy se snažíme naslouchat a podporovat každého, kdo přijde s nápadem například na uspořádání nějaké akce pro sousedy, spoluobčany...

Foto: Tomáš Konrád

Co taková cena pro obec znamená?

Je to spíše příležitost prohloubit vztahy v obci, nebo to vnímáte více jako závazek? Nebo obojí?

Je to pro nás všechny velká radost, předně pro celou tu velkou partu, která se přímo podílela na účasti v soutěži. A je to také příležitost „zatáhnout“ do komunity aktivních obyvatel další. Taková výhra je příležitost uvědomit si, že se nám v obci žije dobře, že je jsme fungující komunita, kde jsou v popředí určité hodnoty, na kterých se shodneme, i když máme logicky v průběhu roku na různé věci různé názory.

Máte již představu, jak by obec mohla využít získaný finanční obnos?

Vedeme o tom debatu. Je to něco jako mimořádná odměna, tedy peníze navíc, které by nemusely být rozpuštěny v běžných výdajích, a rádi bychom s nimi tedy naložili mimořádně. Určitě je využijeme tak, aby sloužily lidem, aby udělaly radost nebo pomohly. Možností je samozřejmě velká spousta a probíráme to při společenských setkáních, takže velmi často. Možná to bude nějaký nový herní prvek na dětská hřiště, nový prvek pro venkovní posilovnu nebo sdílené elektrické tříkolky pro hůře pohyblivé spoluobčany, aby se mohli účastnit našich akcí v různých obcích, nebo sdílená pojízdná sauna... Sbíráme nápady a patrně se o nich bude veřejně hlasovat.

Co byste vzkázala dalším starostům napříč celým Českem, kteří aktuálně nemají tak aktivní komunitu, ale rádi by právě svoji obec oživil?

Nevím, jestli mi úplně přísluší radit, myslím, že každý starosta dělá, co může, a někdy je to zkrátka někde těžší... Ale určitě je třeba se nevzdávat. U nás jsme ve všech osmi obcích dělali vše pro to, aby se lidé měli kde společně scházet, a vždy se snažíme naslouchat a podporovat každého, kdo přijde s nějakým nápadem například na uspořádání nějaké akce pro sousedy, spoluobčany. Když mají lidé podporu a prostor pro organizování různých kulturních, sportovních či společenských akcí a tu podporu cítí, dělá se vše lépe a posiluje to odhodlání vytrvat a přicházet s dalšími nápady. A tento přístup se u nás vyplatil a myslím, že si mohu dovolit říct, že jsme tak nějak ve většině rádi, že se navzájem máme. A často si to také navzájem říkáme.

Děkuji za rozhovor a ještě jednou moc gratuluji!

**Marek Komárek
manažer SMS ČR
v Ústeckém kraji**

